

Verslag van de besluitvormende raadsvergadering gemeente Diemen, op 18 juni 2026 in de raadszaal van het gemeentehuis, aanvang 20.00 uur

Aanwezig: H. van 't Riet (PRO), L.E. Sterling (PRO), Y. Yildiz-Kaya (PRO), H.C. Jacobs (PRO), J. Koestel (PRO), R.G.T Niessen (PRO), A.J. van der Wal (PRO), J.Z.R. Melcherts (PRO), L.E. Sterling (PRO), J. de Jong (Ons Diemen), W. Advokaat (Ons Diemen), N.K. Holwijn (D66), S.E. Muijs (D66), A. van Veen (D66), O.U. Ramautarsing (D66), R.C. Poss (D66), J.P.C. van Leeuwen (VVD), D.H.M. Kerklaan (VVD), V.A. Voermans (VVD), M. Grishaver (Onafhankelijk Diemen), A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen), J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen), M. van Doesburg (Ouderenpartij Diemen), P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen)

Afwezig: -

Voorzitter: E. Boog
Griffier: W. van Zanen

College: M.A. van den Berg, S. Kuilman, R. Poelwijk (wethouders) en G.T. Wildeman (gemeentesecretaris)

Notulen: Z. Dogan (Notuleerservice Nederland)

1. A. Opening en mededeling van de voorzitter

De **voorzitter**: Beste mensen, ik open de vergadering van 18 juni 2026. Van harte welkom. Ook welkom aan onze kijkers via de stream. De heer Van Veen, fijn u weer te zien. Een aantal raadsleden komt iets later dus die verwachten wij nog. Ik heb verder geen berichten van verhindering.

B. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de vaststelling van de agenda. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van Marion van Onafhankelijk Diemen.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. Wij willen graag punt 4C. onthameren vanwege een motie. Dank u.

De **voorzitter**: Goed. Dan zullen wij die alsnog bespreken. Zijn er nog andere punten voor de agenda? Nee.

C. Vragen van het publiek aan de raad

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 1C. Er zijn geen vragen van het publiek aan de raad ingediend. Daarom gaan we nu naar 1D.

D. Ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de ingekomen stukken, zijn daar opmerkingen over? Dat is niet het geval.

E. Mededelingen van het college

De **voorzitter**: Zijn er mededelingen van het college? Nee.

F. Mededelingen uit de regio

De **voorzitter**: Zijn er mededelingen uit de regio? Dat is niet het geval.

G. Vragen van de raad aan het college

De **voorzitter**: Dan gaan we naar 1G. Vragen van de raad aan het college. De fractie van Onafhankelijk Diemen wil graag vragen stellen. Het woord is aan de heer Grishaver.

E. Grishaver (Onafhankelijk Diemen): Ja, dank u wel voorzitter. Wij hebben wat vragen. Naar aanleiding van de beantwoording van onze schriftelijke vragen over de voorgenomen plaatsing van een pinbox op het Van Marktplantsoen heeft Onafhankelijk Diemen nog een vraag aan de portefeuillehouder. Uit de beantwoording blijkt dat het college opnieuw met Geldmaat in gesprek gaat over de wenselijkheid van de pinbox en dat er nog geen definitieve overeenkomst is gesloten. De beantwoording van deze vragen heeft inmiddels ook aandacht gekregen in het DiemerNieuws, waardoor het onderwerp niet alleen onder direct omwonenden, maar ook breder binnen Diemen onder de aandacht is gekomen. De locatie waar de pinbox mogelijk moet komen leek enkele jaren geleden misschien een logische keuze, maar de omstandigheden zijn inmiddels wezenlijk veranderd. Landelijk is er sprake van een toename van plofkraken en incidenten rond geld- en afstortautomaten. Tegelijkertijd heeft Geldmaat openingstijden aangepast en locaties heroverwogen vanwege veiligheidsrisico's. Daarom heeft Onafhankelijke Diemen een eenvoudige vraag aan de portefeuillehouder. Waarom zou de gemeente op dit moment nog doorgaan met de plaatsing van de pinbox op het Van Marktplantsoen? Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar het college.

R. Poelwijk (wethouder): Dank u wel voorzitter en dank aan Onafhankelijk Diemen voor de vraag. Onafhankelijk Diemen vraagt: waarom zou de gemeente nog doorgaan met het plaats van deze pinbox en daar moet ik allereerst even een aanname in rechtzetten. Het is natuurlijk niet de gemeente waarvuit dit initiatief komt, dus de gemeente gaat in die zin niet door met dit initiatief. Dit komt vanuit Geldmaat, het samenwerkingsverband van Nederlandse banken die deze pinboxen exploiteren en die dus ook deze pinbox graag wil realiseren. U heeft ook al in de beantwoording van uw schriftelijke vragen kunnen lezen dat dit een dossier is met een aardige voorgeschiedenis met eerdere besluiten die in 2023 en 2024 zijn genomen, eerdere principeverzoeken die bij het college zijn geland en waar het college toentertijd in die principeverzoeken heeft besloten om daar graag aan mee te willen werken. Dat heeft geresulteerd in een verleende vergunning op 10 februari 2026. Dat is natuurlijk wel de crux. Het gaat hier om een verleende vergunning dus daar moeten we ook wel echt zorgvuldig mee omgaan. De heer Grishaver zou het ook niet prettig vinden als hij een vergunning krijgt van de gemeente Diemen en dat die vervolgens zonder een deugdelijke motivering weer zou worden ingetrokken, dus dat is denk ik wel belangrijk om daarbij te vermelden. Daarbij geldt dat het bij deze vergunning dus eigenlijk alleen gaat om die ruimtelijke afweging, die ruimtelijke inpasbaarheid en dat dat is waar wij als gemeente op toetsen en waar wij dus ook die motivering op kunnen baseren. Zoals u heeft gelezen in de beantwoording van uw schriftelijke vragen loopt die bezwaarzaak nu. Wij vinden het belangrijk dat we dat zorgvuldig doen. We wachten op de uitspraak van de bezwaarschriftencommissie en doen daarna een nieuwe beoordeling als college. Die behandeling komt bij ons in het college. Parallel daaraan gaan we wel met Geldmaat dat gesprek aan over die wenselijkheid en hoe Geldmaat daar nu tegenaan kijkt. Wij horen de zorgen die u daarin meegeeft. Dat zullen we ook meenemen in dit gesprek, maar we vinden het wel heel belangrijk dat we zowel dat bezwaarschrifttraject als dat gesprek met Geldmaat zorgvuldig voeren.

E. Grishaver (Onafhankelijk Diemen): U gaat in gesprek met Geldmaat. Is dat dan ook een reële mogelijkheid dat er gewoon kan worden afgezien van de plaatsing, want de officiële huurovereenkomst is er nog niet. Er is wel een vergunning verleend, maar de omstandigheden heeft Geldmaat ook gewijzigd, dus er is niet meer voldaan aan de vergunning zoals die ooit is toegekend.

De **voorzitter**: Zijn dat de enige vragen die u heeft? Ik kijk even rond of er nog andere vragen zijn. Nee, dan ga ik terug naar de wethouder.

R. Poelwijk (wethouder): Ja. Voorzitter, voor die verdere behandeling van met name die vergunning wachten we eerst de uitspraak van de bezwaarschriftencommissie af en wij gaan dat gesprek met Geldmaat open in, waarbij zoals ik al aangaf, de zorgen die u hier uit, zullen we daarin meenemen.

H. Vaststellen notulen 28 mei 2026

De **voorzitter**: Oké. Dank u wel. Dan gaan wij naar agendapunt 1H, het vaststellen van de notulen van 28 mei, zowel van de openbare als van de besloten vergadering.

I. Bestuurlijke termijnagenda

De **voorzitter**: Dan, zijn er opmerkingen over de bestuurlijke termijnagenda? Is niet het geval.

J. Overzichten openstaande moties en toezeggingen

De **voorzitter**: Dan, zijn er opmerkingen over openstaande moties en toezeggingen? Dat is niet het geval.

K. Aanwijzen vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van recreatieschap Groengebied Amstelland

De **voorzitter**: Dan ga ik naar 1K. Het aanwijzen van vertegenwoordig in het algemeen bestuur van het recreatieschap groengebied Amstelland en ik neem aan dat u zich allemaal kan vinden in het voorliggende raadsvoorstel. Dat is het geval. Akkoord

2. Jaarstukken 2025 gemeente Diemen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 2, de Jaarstukken 2025 gemeente Diemen. Welke fracties willen daar het woord over voeren? Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van 't Riet. Ga uw gang.

H. van 't Riet (PRO): Dank u wel. Voorzitter. In de informatieve raad heb ik gesproken over een aantal mooie resultaten die we in 2025 hebben behaald. En dat is natuurlijk ook waar deze stukken over gaan. Toch wil ik hier ook graag met een bredere blik kijken naar wat we hebben bereikt in de afgelopen raadsperiode aangezien we nu weer net met de nieuwe periode zijn begonnen en ik het daarom een mooi moment vind om toch nog even terug te kijken. Groen, open, inclusief en sociaal waren de vier kernwoorden die we aan het coalitieakkoord hebben gegeven vier jaar geleden. Op al die vlakken is er veel werk verzet door het college en de organisatie. Op het gebied van groen is er veel gedaan op het nog wat groener maken van de openbare ruimte in Diemen. Ook is er actief gewerkt aan de energietransitie; het aardgasverbruik in Diemen neemt langzaam af en de warmtetransitie staat ondertussen goed in de steigers. Ook schone lucht en geluid hebben aandacht gekregen om op die manier de omgeving voor iedereen in Diemen steeds wat gezonder te maken. Op het gebied van openheid kunnen we trots zijn op de korte lijnen die we in Diemen hebben tussen bestuur en inwoners, bedrijven en organisaties. Ook heeft de organisatie sterk ingezet op een nog betere dienstverlening. Dat zegt niet dat alles perfect gaat, maar er wordt ook actief gehandeld op en geleerd van klachten om en om dingen beter te doen. Verder is er veel ingezet op participatie bij herinrichting van wijken, maar ook bij de ontwikkelingen van de Rietschuurhof en de Harmoniehof en ongetwijfeld bij nog veel meer onderwerpen. Dat bewoners worden betrokken bij veranderingen in hun omgeving, kan echt worden beschouwd als een vaste werkwijze in onze gemeente. Verder is afgelopen periode een inwonerspanel gestart en deze groep mensen is meerdere malen om hun mening gevraagd over verschillende onderwerpen. Het is mooi om te zien dat de bevindingen hieruit ook gebruikt worden om verdere ontwikkelingen te helpen vormgeven. Op het gebied van inclusie zijn de afgelopen jaren ook veel activiteiten geweest. Sinds een

aantal jaren wordt er ook in Diemen specifiek aandacht besteed aan Ketj Koti. En mede dankzij het initiatiefvoorstel van de Ouderenpartij en Onafhankelijk Diemen is er ook extra aandacht voor antisemitisme. Dit zijn belangrijke en zichtbare bijdragen om in onze huidige samenleving te laten zien dat verbinding en oog voor elkaar van groot belang zijn en blijven. Het begin van de vorige periode was kort na de inval van Rusland in Oekraïne. De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne heeft veel gevraagd van onze organisatie, maar PRO is er trots op hoe dat in Diemen is aangepakt en vormgegeven en deze mensen hebben nog altijd een plek in onze gemeente. En dan sociaal, in de afgelopen vier jaar heeft ook dit onderdeel veel aandacht gekregen. Er zijn sociale huurwoningen opgeleverd en heel wat projecten voor nog meer sociale en middenhuurwoningen zijn werk in uitvoering na de gestegen energieprijzen. Na de inval in Oekraïne hebben we veel geïnvesteerd in ondersteuning van inwoners die hier hard door werden geraakt. Bovendien hebben we een nieuw armoedebestrijdingsbeleid vastgesteld. Deze opsomming is echt maar een kleine weergave van alles wat er is gedaan. Ik heb niet alle jaarstukken van de afgelopen jaren erbij gepakt, want dan zou mijn betoog echt veel te lang worden. Maar de fractie van PRO is trots op wat we de afgelopen jaren hebben bereikt. Voorzitter, Diemen bestaat dit jaar achthonderd jaar. Bijna twee weken geleden was er een bijeenkomst voor alle oud-raadsleden en bij die bijeenkomst sprak John Bijl over Diemen in die achthonderd jaar. Hij benadrukte daarbij dat Diemen al die jaren een gemeenschap heeft gevormd. Een gemeenschap die samenwerkt, mensen die er samen iets van maken, maar ook mensen die samen afwegingen maken over keuzes voor de toekomst om te komen tot besluiten die in het belang van de hele gemeenschap zijn. Ik denk dat de voorbeelden van de afgelopen jaren die ik net heb gegeven, laten zien dat we in Diemen inderdaad nog steeds een gemeenschap vormen en dat we proberen te zorgen dat mensen er niet alleen voor staan. Voorzitter, de fractie van PRO wil deze achthonderdjarige traditie graag voortzetten in deze raadsperiode, de eerste vier jaar van de komende achthonderd samen met deze hele raad, maar ook met de inwoners willen we blijven werken aan die gemeenschap en de democratie door eerlijke afwegingen te maken voor onze gemeenschappelijke belangen, door oog te houden voor de mensen die meer ondersteuning nodig hebben dan anderen en door bij te dragen aan Diemen waar iedereen zich veilig, serieus genomen en welkom voelt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Geef ik graag nu het woord aan de fractie van de VVD.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Dank u wel, voorzitter. We hebben de jaarstukken ook gelezen en wij zijn eigenlijk ook wel zoals we vorige week ook al zeiden, tevreden met het positieve saldo waarmee afgesloten wordt. Tegelijk maken wij ons ook zorgen omdat we zien dat veel plannen en uitvoering hiervan worden doorgeschoven. Zoals jullie hebben kunnen zien zullen wij twee moties indienen die ik nader zal toelichten. Als eerste dienen wij samen met de Ouderenpartij de motie Betaalbare energietransitie voor middengroepen. In de jaarstukken wordt vastgesteld 0,6 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Om de energietransitie betaalbaar te houden, juichen we dit toe. De energietransitie is echter een grote opgave die veel groepen in Diemen raakt. Voor veel inwoners zijn al maatregelen en regelingen beschikbaar. Huishoudens met een middeninkomen komen echter meestal niet in aanmerking voor veel van deze regelingen. Wij vinden dat de middelen uit deze bestemmingsreserve zo veel mogelijk ten goede moeten komen aan deze groep inwoners. De middengroepen verdienen meer aandacht. En ook bij een onderwerp zoals de energietransitie. Ik lees voor het dictum uit onze motie: Wij vragen het college om de bestemmingsreserve duurzaamheid waar mogelijk in te zetten voor een betaalbare energietransitie voor de middengroepen en hierover te rapporteren bij de begroting van 2027.

De **voorzitter**: Een interruptie van raadslid Van 't Riet.

H. van 't Riet (PRO): Dank u wel. Raadslid Kerklaan, u zegt de middeninkomensgroepen komen niet in aanmerking voor allerlei zaken. Waar baseert u dat op, want er zijn renteloze leningen er zijn allerlei gezamenlijke inkoopacties; daar kan iedereen aan meedoen en zeker ook de middengroepen.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Dat klopt inderdaad dat zij ook dingen hebben. Ik zeg dat zij meestal niet in aanmerking komen voor een aantal regelingen.

H. van 't Riet (PRO): Zou u dan ook kunnen aangeven welke regeling dan bijvoorbeeld?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Zij vallen veel buiten subsidies en dingen die ze krijgen, omdat zij vaak te veel verdienen.

H. van 't Riet (PRO): Mag ik nog een keer reageren? Nou ja, ik vind dat geen voorbeeld. Ik bedoel ze komen niet in aanmerking voor armoede-initiatieven over het algemeen omdat ze daarbuiten vallen, maar dat is iets anders dan de energietransitie, activiteiten en gelden.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Als ik dan een voorbeeld mag geven dan heb ik gewoon voorbeeld. Middeninkomens bijvoorbeeld die hebben net een huis kunnen kopen en die houden per maand gewoon niet heel veel over en als zij iets moeten gaan doen in die energietransitie, zoals wellicht de aanschaf van warmtepomp, dan gaat dat hun heel veel geld kosten.

De **voorzitter**: Ik denk dat mevrouw Van 't Riet nog een poging gaat wagen.

H. van 't Riet (PRO): Voor andere mensen is de warmtepomp ook niet gratis en de subsidies die daarvoor zijn, zijn ook voor mensen in de middeninkomens. Dus dat is niet iets waar mensen niet voor in aanmerking komen. Dat niet iedereen hem kan aanschaffen, is wat anders. Ik denk ook niet dat iedereen een warmtepomp nodig heeft.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Nee dat is zeker waar, maar mensen met een heel hoog inkomen kunnen het vaak gewoon aanschaffen want die hebben geen problemen daar met geld en de middeninkomens houden weinig over. Vandaar dat het voor hen dus nog best wel veel geld kost om zo iets aan te schaffen en daarom deze motie.

De **voorzitter**: Raadslid Muijs.

S.E. Muijs (D66): Ja voorzitter, nog een heel andere vraag, nog echt wel even over de betekenis van de motie, want ik lees hier de bestemmingsreserve duurzaamheid zoveel mogelijk in te zetten voor betaalbare - voor de middeninkomens. Nou ja zoveel mogelijk natuurlijk.

De **voorzitter**: Even voor het debat, in het dictum staat 'waar mogelijk'.

S.E. Muijs (D66): Excuus voorzitter. Waar mogelijk, maar je zou natuurlijk eigenlijk de hele reserve duurzaamheid kunnen inzetten voor alleen maar de energietransitie van middeninkomens. In de energietransitie gaat het niet alleen maar over de middeninkomens maar over meerdere inkomensgroepen en de reserve duurzaamheid gaat niet alleen maar over de energietransitie, maar ook over duurzaamheid in een bredere zin. Moet ik deze motie lezen als dat we die reserve nergens meer anders voor mogen inzetten dan voor de betaalbare energietransitie voor de middeninkomens? Of begrijp ik hem dan verkeerd?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Doel is vooral om in te zetten voor de middengroepen. Mocht het zo zijn dat het niet volledig mogelijk is, maar we willen zo veel mogelijk naar de middeninkomens, dus waar mogelijk is echt interpreteerbaar zoals het er staat.

S.E. Muijs (D66): Oké. Dus iets als een soort managementplan waarmee we bijvoorbeeld bouwen makkelijker maken of misschien wel een keer een maatregel voor lagere inkomens, dat mag dan niet meer uit deze reserve worden betaald.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja dat klopt.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ter interruptie mevrouw Van 't Riet.

H. van 't Riet (PRO): U wilt dus inderdaad dat de hele bestemmingsreserve alleen voor de middeninkomens wordt gebruikt en niet meer voor heel Diemen, voor alle inwoners?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja, er staat waar mogelijk. We willen zo veel mogelijk voor de middeninkomens. Als het blijkt dat er een deel daarvan niet daarvoor bestemd is omdat wij iets in het geheel gaan doen, dan is dat ook oké, maar het is waar mogelijk.

H. van 't Riet (PRO): Aanvullende vraag. Want de bestemmingsreserve is meer dan die 600.000 die er nu aan wordt toegevoegd, dus u wilt de hele bestemmingsreserve niet alleen deze 600.000, maar de hele bestemmingsreserve vooral voor middengroepen gebruiken en niet algemeen voor de energietransitie voor duurzaamheid, waar de hele bestemmingsreserve voor bedoeld is? U wilt dus de hele bestemmingsreserve eigenlijk herbestemmen?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Als ik u goed begrijp. Wij bedoelen alleen die 6 ton.

H. van 't Riet (PRO): Dat staat niet in uw motie.

D.H.M. Kerklaan (VVD): In de tweede termijn neem ik dat mee.

S.E. Muijs (D66): Dus begrijp ik nu goed dat u motie gaat aanpassen en dat u nu voorstelt om een bestemmingsreserve binnen een bestemmingsreserve te creëren? Dus binnen de reserve duurzaamheid nog een extra bestemming voor 6 ton voor alleen maar de middeninkomens. Dat vind ik wel een bijzondere financiële constructie.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Zo bedoel ik hem niet, in tweede termijn kom ik hier eventjes op terug en gaan we even kijken nog of we dat hebben verduidelijkt in de motie. Helaas was ik nog niet klaar want we hebben hier ook nog een tweede motie en ik hoop dat ik deze dan nog iets duidelijker kan brengen. Wij dienen ook een motie in samen met Ons Diemen en de Ouderenpartij, de motie Van inburgering naar werk. Uit de jaarstukken blijkt dat het BUIG-budget een positief resultaat laat zien van 455.000 euro dat is toegevoegd aan de algemene middelen. Wij willen dat dit bedrag wordt ingezet om statushouders extra te ondersteunen richting werk en participatie. Momenteel worden er al de nodige middelen en ondersteuning ingezet voor statushouders; tegelijkertijd zien we dat de werkloosheid onder statushouders nog altijd hoog is. Als wij bijvoorbeeld kijken naar statushouders met een vergunning uit 2021 dan was pas na drie jaar 33 procent pas aan het werk. Juist deze uitkomsten geven aanleiding om te onderzoeken of aanvullende of andere vormen van ondersteuning nodig zijn. Hiervoor dienen wij deze motie in. Uit verschillende onderzoeken en praktijkvoorbeelden blijkt dat een combinatie van taal, werk, intensieve jobcoaching, maatwerk voor specifieke doelgroepen en ondersteuning van werkgevers de kans op duurzame arbeid aanzienlijk kan vergroten. Programma's waarbij taalonderwijs direct wordt gekoppeld aan werkervaring, cultuursensitieve begeleiding en gerichte voorbereiding op de Nederlandse arbeidsmarkt laten positieve resultaten zien. Onze motie gaat daarom niet uit van de veronderstelling dat er nu niks gebeurt, maar vanuit de constatering dat de huidige resultaten ruimte laten voor verbetering. Ook in het coalitieakkoord wordt meerdere malen genoemd dat ze statushouders willen ondersteunen door hen zo snel mogelijk deel te laten nemen aan de samenleving. Investeren in effectieve ondersteuning vergroot de kans dat statushouders sneller economisch zelfstandig worden, vermindert de afhankelijkheid van uitkeringen en draagt bij aan een succesvolle integratie. Dat is niet alleen het belang van de statushouders zelf, maar ook van de samenleving als geheel. Ik lees ook weer hier het dictum voor. Wij vragen het college om een voorstel uit te werken waarbij het overschot van maximaal 455.000 euro uit de BUIG-middelen wordt gereserveerd voor maatregelen die de arbeidsparticipatie van statushouders bevorderen en daarbij inzicht te geven in de beoogde activiteiten en verwachte resultaten en de gemeenteraad hierover voor de behandeling van de begroting van 2027 te informeren. Dank u wel.

S.E. Muijs (D66): Ter interruptie. Ik zei de vorige keer, ik had het ook al over dat ik de VVD ken als een partij die robuust financieel beleid voorstaat. Nou is een van de kenmerken daarvan een integrale afweging waarin je op een moment probeert alles wat geld kost tegen elkaar af te wegen, zodat je echt de beste keuze maakt. Waarom kiest de VVD

ervoor om nu deze motie in te dienen en niet te wachten tot bij de begroting waar we dit jaar die integrale financiële afweging gaan maken?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Dank u wel voor uw vraag. Dit komt eigenlijk omdat we nu gewoon geld over hebben. We hebben 455.000 euro over wat niet besteed is en bedoeld was voor het BUIG-budget en wij zien gewoon nog ruimte in nog meer verbeteringen. We doen al heel erg veel, maar we zien ruimte voor nog meer verbetering. Vandaar.

S.E. Muijs (D66): Nou ja, soms hou je wat over, soms kom je wat tekort en dat middelt elkaar uit. Dus het is niet zozeer dat, als we nu iets over hebben, we dan meteen zeggen: oh het moet op, het moet op. Dat is juist de bedoeling dat je over de jaren heen ongeveer gemiddeld uitkomt. Ook al houden we geld over ... Tenzij het een plan was waarvan we zeggen: joh dat hebben we gewoon nog niet af. Dat schuiven we, dat duurt iets langer maar we hebben met elkaar de afspraak: we maken een integrale afweging want ook geld dat over is, willen we meenemen in die integrale afweging. Dus dan nogmaals de vraag waarom dan nu en niet bij de begroting?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Goede vraag. Wij zetten ook eigenlijk neer in onze motie: wij zeggen maximaal 455.000 euro dus eigenlijk wat er nodig is; blijkt dat er 2 ton nu op dit moment nodig is, dan is het 2 ton. Blijkt dat er meer nodig is of minder, dan is dat oké maar maximaal 455.000 euro en gewoon om nog eventjes iets extra's erbij te doen, omdat wij toch zien dat er nog ruimte is voor verbetering.

S.E. Muijs (D66): Tot slot voorzitter. Want ik hoor nu twee keer: we zien dat er ruimte is voor verbetering. Ik hoor mevrouw Kerklaan zeggen van ja, dat blijkt uit landelijke onderzoeken. Heeft u ook gekeken, misschien met ambtelijke bijstand, naar wat de huidige begeleiding in Diemen is en of daarvan bij statushouders of andere mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt daar dan ook ruimte is voor verbetering of baseert u dit op alleen dit landelijke onderzoek?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Er worden meerdere vragen gesteld. Ik baseer dit op een landelijk onderzoek omdat de cijfers uit Diemen niet openbaar beschikbaar zijn. Die hadden we wellicht kunnen opvragen maar er is gewoon nog ruimte voor verbetering en we laten het college ook beslissen welke verbetering en zij mogen daarbij een voorstel uitwerken wat het beste is op dit moment.

H. van 't Riet (PRO): Ter interruptie voorzitter. U wilt dus eigenlijk het college gewoon een potje van 450.000 geven en zeggen van nou, maak een leuk plannetje voor statushouders aan het werk helpen en van ons mag u het hebben en daaraan uitgeven en niet meer dan dat.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja, dat klopt. Dat staat ook in onze motie, om een voorstel uit te werken waarbij enzoverder dus dat klopt, want wij denken dat zij, dat het college het beste kan bepalen wat het beste is om statushouders te laten participeren.

H. van 't Riet (PRO): Aanvullende vraag. U zegt nu participeren. Daarnet had u het vooral over werk, dus mag dat participeren dan ook iets anders zijn dan werk? En als tweede vraag. Als het college dan straks komt met een mooi plan voor 450.000 euro voor drie statushouders aan het werk helpen. Dan heeft u zoiets van nou, dat is mooi, er worden statushouders aan het werk geholpen. U stelt geen eisen verder aan het voorstel.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Het gaat om participeren en ik had het inderdaad net over werk. Als blijkt dat een statushouder gaat studeren, dan is dat ook participeren, dat lijkt mij. Dit was een onderzoek naar volwassenen waarbij dan de meesten al zijn uitgestudeerd, dus aan het werk gaan en ik denk dat ons voorstel heel duidelijk is. Ja, en wij hebben gewoon vertrouwen in het college dat zij met een duidelijk voorstel een goed plan kunnen komen.

De **voorzitter:** Dat was uw bijdrage mevrouw Kerklaan. Dan ga ik naar de fractie van Ouderenpartij Diemen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja voorzitter, even vooraf. Wat mij opvalt, is dat als er vanuit de oppositie moties worden ingediend die tot nadenken mogen stemmen dat toch vanuit de coalitie al danig geprobeerd wordt die neer te sabelen. Dus dat valt me tegen. Ik ga door naar de jaarrekening.

De **voorzitter**: Meneer Prins, ik wil er toch even op wijzen. Volgens mij hebben we gewoon een debat met elkaar. Ik heb nog niemand gehoord die iemand anders aan het neersabelen was, ook niet debat technisch.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Mijn indruk is anders, voorzitter. Voor een nieuwe start zou het misschien anders kunnen zijn gegaan vanavond. Het positieve rekeningresultaat van 4,5 miljoen euro is vooral het gevolg van niet besteden en te ruim begrote middelen. Met name binnen het sociaal domein is 800.000 euro minder uitgegeven dan verwacht. In onze technische vragen hebben wij om een nadere specificatie van dit bedrag gevraagd. Een belangrijk deel van deze besparing ontstaat wanneer mensen met een uitkering uitstromen naar betaald werk. In eerdere jaren kon deze besparing eenvoudig worden berekend, nu blijkt dat ineens lastig. Dat verbaast ons. In essentie gaat het immers om een optelsom van maanduitkeringen die de gemeente niet langer hoeft te betalen. Juist dit onderstreept het maatschappelijke en politieke belang van effectieve re-integratie. Dat geldt ook voor vluchtelingen en statushouders en daarom ondersteunen wij de door de VVD ingediende motie en dienen die mede in. Even een uitstapje naar preventie met gezag. De onlangs gerepresenteerde factsheets over de online leefwereld van jongeren zijn ronduit onthullend. Veel raadsleden zijn ook ouder of grootouder en weten niet altijd welke risico's kinderen en jongeren lopen op socialemediaplatforms, wat ze daar doen en in welke onveilige situaties ze terecht kunnen komen. Deze informatie verdient wat ons betreft brede verspreiding juist vanuit preventief oogpunt. En we komen hier graag op een later moment op terug. Dan gaan we over naar de stadspas. We vragen opnieuw nadrukkelijk aandacht voor de stadspas voor AOW-gerechtigden. 2200 senioren zijn hun pas kwijtgeraakt. De stadspas is niet alleen een instrument voor inkomensondersteuning, maar ook een middel om samen erop uit te gaan. Het bevordert ontmoeting en voorkomt eenzaamheid. De bezuiniging van 70.000 euro, slechts 1,5 procent van het rekeningoverschot was financieel onnodig. Bovendien is de kans groot dat veel ouderen die wel recht hebben op de stadspas, die zijn kwijtgeraakt doordat zij het ingewikkelde en intimiderende formulier niet hebben teruggestuurd. Daarmee heeft het college met het spreekwoordelijke badwater ook het kind weggegooid. Hoewel het college graag spreekt over inclusie en verbinding, heeft deze maatregel juist geleid tot uitsluiting. Voor veel ouderen is deelnemen aan het maatschappelijk leven niet vanzelfsprekend. Door deze bezuiniging blijven zij vaker thuis en kunnen zij minder volwaardig meedoen. Een gemeentelijke bijdrage van 32 euro per stadspas is verantwoord en passend bij een inclusieve gemeente. Daarom stellen wij in ons amendement voor om 70.000 euro te reserveren voor herinvoering van de stadspas voor alle AOW-gerechtigden in 2026 bij voorkeur vanaf september. Bij de kadernota zullen wij een motie indienen om dit structureel te borgen en ten slotte steunen we ook de VVD-motie Betaalbare energietransitie voor middengroepen. Uit onderzoek blijkt dat subsidies voor de energietransitie vooral terechtkomen bij de hogere inkomens, terwijl lagere en middeninkomens relatief meer bijdragen. Dat moet eerlijker en we dienen die motie ook graag mede in. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ga ik naar de fractie van D66.

S.E. Muijs (D66): Dank u wel, voorzitter. Tijdens de informatieve raad hebben wij ook aangegeven dat we trots waren op de resultaten van vorig jaar. Er zijn mooie resultaten geboekt op het gebied van wonen, meer woningen en ook een beter gebruik van bestaande woningen. We zorgen in Diemen goed voor elkaar. We gaan armoede tegen en we hebben veel -, we investeren veel in zorg en jeugdzorg en tot slot bouwen we een gemeenschap met elkaar door ruimte te maken voor ontmoeting en verbinding waardoor Diemen een fijne plek is om te wonen, maar ook een veiligere plek wordt om te wonen. Tot slot hebben we ook een robuuste financiële positie, al met al mooie resultaten. D66 zal dan ook voor de jaarstukken van 2025 stemmen. Dan is er een amendement ingediend en twee moties. Als eerste wil ik graag een algemeen punt maken, wat eigenlijk voor alle drie de inbrengen geldt. Wij vinden een robuuste financiële besluitvorming heel belangrijk en

daarbij hoort dat je alle informatie die je nodig hebt als gemeenteraad en als gemeente tegen elkaar afweegt. We kunnen nu zeggen van oh wat een wat een ontzettend mooi idee, hier willen we wel graag 4 ton of 70.000 euro aan uitgeven en dan is dat geld weg en dan komen we strakjes bij het integrale moment van de besluitvorming dit jaar bij de begroting terecht en dan zien we, maar wacht eens even er waren nog veel betere ideeën waar we dat geld aan hadden kunnen uitgeven. Dan hebben we het al uitgegeven. Dus om dat te voorkomen, vindt mijn fractie het belangrijk dat we een moment kiezen in het jaar waarin we zeggen: dan verdelen we de pot met geld en niet tussendoor nog op allerlei andere momenten, helemaal als we het hebben over grote bedragen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, ter interruptie. Ik maak bezwaar tegen de opmerking van mevrouw Muijs dat ze de suggestie wekt dat andere fracties niet tot integrale afweging van hun voorstellen kunnen komen. Ik vind het ook vreemd dat er wordt gezegd van we gaan maar één keer per jaar die afweging maken want volgens mij doen we dat bij de kwartaalbrief ook nog eens een keertje en dat is ook nog vier keer per jaar en elke fractie staat het vrij om wat voor voorstel met financiële gevolgen in te dienen en dat vervolgens door het college te laten uitwerken als daar een meerderheid voor is.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter. Kwartaalbriefen zijn altijd incidenteel geld en dat zijn noodzakelijke aanpassingen die niet voorkomen konden worden. Dus dat is een soort van reparatie van de begroting en het staat inderdaad, het staat elke fractie vrij om voorstellen in te dienen om op andere momenten geld uit te geven en mijn fractie geeft aan dat wij dat geen goed idee vinden. De heer Prins zegt dat hij nu ook al een integrale afweging kan maken. Dat vind ik heel knap want ik weet nog niet wat de voorstellen van het college gaan zijn bij de begroting. Als hij dit wel al kan voorzien, die informatie is nodig om die integrale afweging te maken.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter, ter interruptie. Ja dat is natuurlijk een opmerking die slaat op de toekomstige afweging bij een volgende begroting, maar zolang ik in deze raad zit en dat is twaalf jaar hebben we die afweging altijd gemaakt, integraal dus dat kunnen we best.

S.E. Muijs (D66): Ik heb het over de integrale afweging over de cijfers van 2027 die we bij de begroting 2026 gaan maken en in andere jaren hebben we dat ook wel bij de kadernota gedaan. Dat kan natuurlijk ook, maar in dit jaar doen we dat bij de begroting en dat is het moment waarop mijn fractie graag die integrale afweging wil maken. Wij denken dat het een voorwaarde is,

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja toch eventjes, heeft het dan helemaal geen zin om bij de kaderbrief, die we over twee weken bespreken, met voorstellen te komen om die mee te nemen in de begroting?

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, u bedoelt neem ik aan de kadernota en niet de kwartaalbrief? Ja, dus ik denk dat we inderdaad, omdat we dit jaar dus een beleidsarme kadernota hebben, die het beste de voorstellen kunnen indienen bij de begroting en niet bij de kadernota. Dat klopt.

De **voorzitter**: Eerst een reactie van de heer Prins.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja voorzitter, dat lijkt me dus alle ruimte voor de raad om met voorstellen te komen richting het college en daar niet mee te wachten tot oktober of november.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja. Daar nog een aanvulling op. Het lijkt me juist heel erg goed om dat van tevoren aan te geven wat we willen gaan doen en alles. Dan heeft het college ook de tijd om dat verder uit te gaan werken. Dus dat lijkt me juist een ideale gelegenheid als het aan mij ligt.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter. In elk normaal jaar zou ik het met mevrouw Kerklaan eens zijn dat dat we die integrale afweging het beste bij de kadernota kunnen maken en dan

inderdaad het college de ruimte geven om dat uit te werken bij de begroting. Omdat we nu een beleidsarme kadernota voorgeschoteld gaan krijgen lijkt me dat ingewikkeld, maar misschien wijkt dit een beetje af van het debat over de jaarstukken, want je kan nog een discussie voeren over de kadernota en de begroting, maar bij de jaarstukken voeren we in ieder geval niet die integrale afweging. Dan inhoudelijk eventjes over de moties en het amendement. De energietransitie. Nou, ik ben nog steeds een beetje op zoek naar welke interpretatie van de motie moet ik nou volgen maar ik vind eigenlijk, beide interpretaties heb ik moeite mee. Hoewel ik het hele idee achter de motie namelijk, we moeten ervoor zorgen dat de energietransitie ook voor middeninkomens betaalbaar is, ja, die steunen wij zeker want dat is heel belangrijk ook voor het slagen van de energietransitie. Op moment dat we daarvoor een reserve binnen een reserve gaan creëren, dat lijkt mij niet een handige manier. Om dan de hele 2,8 miljoen alleen maar voor die middeninkomens te reserveren en niets meer aan de rest van Diemen te geven, ook niet voor lagere inkomens en ook niet bijvoorbeeld voor algemene duurzaamheidsmaatregelen die niet specifiek gericht zijn op middeninkomens, dat lijkt mij ook geen goed idee. Dus tot nu toe, deze twee interpretaties die kan ik niet volgen. Dan de participatie van statushouders. Ook daar het algemene idee dat het belangrijk is dat mensen die hier nieuw zijn en dat die vaak een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld omdat ze jarenlang niet hebben kunnen werken, dat het belangrijk is om hen te helpen en te steunen in het vinden van werk. Daarin volg ik de motie geheel, alleen mis ik heel erg de vraag wat doen we dan nu al in Diemen en wat mist daar dan nog aan en wat zijn dan concrete dingen die verbeterd kunnen worden? Dus wat mij betreft is hij daar gewoon onvoldoende uitgewerkt. Dan tot slot de stadspas. Daar hebben we natuurlijk al vaker de discussie gevoerd, over is het nou voor iedereen die eenzaam is? Het zou natuurlijk hartstikke goed zijn om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Nou hebben we daar voor de mensen die niet kunnen betalen allemaal armoederegelingen en mensen die boven de 130 procent van het minimuminkomen zitten, daarvan zeggen we die kunnen we het wel betalen. Dat is ons algemene beleid. Ik heb geen argument gehoord waarom we dan voor specifiek ouderen iets heel anders zouden moeten maken, nog los van dat dit de armoedemiddelen zijn en we ook uit de armoedemiddelen geen eenzaamheidsbestrijding bekostigen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter. Dank u wel. Fractie van Ons Diemen.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel, voorzitter. Interessante discussie allemaal. Vorige keer hebben we het al gehad hierover en dit is ook herhaald door de heer Prins. Er is werk doorgeschoven en werk blijven liggen. Dat komt onder andere doordat we ook vacatures niet vervuld konden krijgen en dus dat is verklaarbaar, maar het werk moet toch een keer gebeuren. Ik ben het wel eens met mevrouw Muijs en Van 't Riet dat die integrale afweging inderdaad gemaakt moet worden. Als we in kaart hebben gebracht welk werk is blijven liggen en welk werk is doorgeschoven en nog moet gebeuren, dat je uiteindelijk toch een sluitende begroting wenst te maken. Een uitzondering maak ik daarop. Dat is die BUIG-middelen. Dat is een specifieke uitkering. We kunnen wel zeggen dat we de ene keer overhouden en de andere keer tekortkomen, maar als je wat je overhoudt in de reserve stopt, dan weet niemand meer achteraf waar die middelen voor bedoeld waren. Dus ik steun de motie van de inburgering voor werk en dat we kijken naar een voorstel. Ik zou inderdaad zeggen, het college komt met een voorstel hoe we zo optimaal mogelijk die specifieke uitkering kunnen gebruiken.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, de heer Advokaat is het eens met een integrale afweging. De BUIG-middelen zijn echter bedoeld voor een specifiek doel. Daarvoor hoeft die integrale afweging dus niet te worden gemaakt. Stel dat het college over een paar weken met een ander briljant plan komt om mensen naar de arbeidsmarkt te begeleiden, maar dat dit niet specifiek over statushouders gaat. Dan zouden wij dat toch ook moeten afwegen? Dat hoort juist bij die integrale afweging. Zelfs als ik uw redenering volg dat dit een afgesloten budget is dat nergens anders aan mag worden uitgegeven, zou je toch alle plannen op tafel willen hebben voordat je een beslissing neemt.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ja. Dat maakt de keuze in het voorstel. Ik denk dat het college wijs en ervaren genoeg is om die afweging zelf te maken.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, dat denk ik ook. Ik denk dat het college die afwegingen het beste kan maken en een voorstel kan doen bij de begroting.

De **voorzitter**: Dat punt is nu voldoende behandeld. Gaat u verder.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dank u wel. Het college maakt zelf ook een integrale afweging als het gaat om de beslispoint 3, de ontwikkeling van warmtebedrijven en de aanleg van warmtenetten. Een warmtebedrijf is risicovol, omdat meer dan 80 procent van de inwoners moet meedoen. In Middenmeer is elf jaar lang gelobbyd, met in iedere straat een ambassadeur, en toch is pas 27 procent. Aansluiten op de stadsverwarming waar de coalitie stuurt, de makkelijkste oplossing, maar dat is niet onze keuze. De warmte- en energiebedrijven zijn begin vorig jaar al gestopt met het idee van een gemeentelijk warmtebedrijf vanwege de kosten. Wij denken niet dat dit goedkoper kan. Adviesbureaus hebben stadsverwarming aangemerkt als de duurste oplossing. Daarom steunen wij op dat punt de motie van de VVD over betaalbare energie voor midden groepen niet omdat er toch nog raadsbesluiten over genomen moeten worden. Tegelijkertijd moeten hierover nog raadsbesluiten worden genomen en willen wij eerst de voorstellen van het college afwachten. Daarmee heb ik volgens mij ook antwoord gegeven op het amendement. Ik zou zeggen: breng het opnieuw in bij de begroting of de kadernota, dan bekijken we het opnieuw. Tot slot wilde ik nog een stemverklaring afleggen over de jaarrekening ter lering en vermaak.

De **voorzitter**: Ja. Maar ik wil toch op wijzen dat, als dat een inhoudelijk betoog wordt of een waar gewoon de raad op moet kunnen reageren en ook het college, dan is daar niet een stemverklaring voor.

W. Advokaat (Ons Diemen): Het is een brede afweging, geen discussiepoint.

De **voorzitter**: Nou, dat vind ik dus wel, want ik vind dat uw brede afweging gewoon ter discussie moet komen staan in deze raad en daar is niet een stemverklaring voor. Dus ik wil er toch op wijzen dat als u daar een mening over heeft, dat u dat gewoon deelt met de raad, zodat anderen daarop kunnen reageren. Dat vind ik wel zo netjes.

W. Advokaat (Ons Diemen): Meneer de voorzitter. Ik zal hem in de tweede termijn voorlezen. Dan mag u zelf beoordelen of dat nou een discussiepoint is of niet.

De **voorzitter**: Nou dat is van de raad, niet aan mij dus, goed. Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van Onafhankelijk Diemen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. De gevraagde beslissing, in principe kunnen we daar gewoon mee akkoord gaan, maar er is een hele discussie bij gekomen en dat gaat over amendementen en moties. Kijk, in het amendement over de stadspas, daarvan weten de meeste mensen onze mening wel. We vinden het ontzettend jammer dat dit in armoedebeleid terecht is gekomen en daardoor heel veel ouderen uitsluit dus we zouden eigenlijk willen dat dat uit het armoedebeleid gaat en gewoon in het sociaal beleid. Je kan het armoedebeleid daar een onderdeel van maken, maar je moet het niet omdraaien. Dus dat amendement daar gaan we volledig in mee. Dan de twee moties ja. Het is een beetje jammer maar in de nieuwe vorm van iBabs zoek ik me te pletter naar al die dingen dus ik zou graag willen dat het op een wat overzichtelijker manier komt gewoon bij de voorstellen. Ja, niemand kan eigenlijk tegen participatie zijn voor statushouders. Die mensen die hebben gewoon een status en laten we die zo gauw mogelijk participeren en als dat geld moet kosten, ja dan gaan we daarin mee. Dan over die energietransitie voor middeninkomens. Ja, als we die mensen ook mee willen krijgen en de energietransitie kan alleen maar slagen als we het allemaal doen. Dus moeten we ook aan deze groep mensen denken. Maar de hoogte van het bedrag. Ja het is natuurlijk een beetje vreemd als mensen zeggen dat hele bedrag wat we nou in de algemene middelen gaan stoppen, dat moeten we daarvoor aanwenden. Daar zijn we het niet zo mee eens. Dus we willen nog wel even van de VVD horen hoe ze daarover denken en misschien dat we nog, als we tot stemming overgaan, misschien een kleine schorsing kunnen krijgen om daar even over te praten met elkaar. Dan wil ik het hierbij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wilt u nu al duidelijkheid van de VVD over een bepaald punt?

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Als dat zou kunnen graag, dank u.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Wij zouden daar graag even op terug willen komen en eventueel ook een schorsing willen aanvragen. Zo meteen.

De **voorzitter**: Dan doen we dat in tweede termijn. Dan ga ik nu naar het college. Eerste termijn. Allereerst het woord aan wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Ja, dank u wel. Voorzitter. Eigenlijk financieel-technisch zijn er niet zoveel vragen gesteld en op mijn portefeuille ook niet. Ik ga eigenlijk even de woorden herhalen van vorige week en mevrouw Muijs heeft dat ook al heel goed gezegd. Er zijn een aantal moties ingediend en ik wil u nogmaals op het hart drukken: denk goed na wat u met dat geld doet wat in het jaar 2025 is overgebleven, want uiteindelijk kunnen wij natuurlijk geen structurele zaken financieren met incidenteel geld. Dat is niet heel erg zorgvuldig financieel beleid. Dit jaar hebben we een wat andere kadernota dan normaal, hij is beleidsarm maar bij de begroting komt er een hele integrale afweging. Dat is echt hét moment om te kijken waar willen we nog meer geld aan uitgeven en hoe kunnen we bepaalde zaken gaan financieren. Uiteraard volgende week bespreken we de kadernota's, suggesties voor wat u belangrijk vindt wat wij mee moeten nemen in de begroting. Die zijn dan natuurlijk van harte welkom. Daar kan ik het bij laten, voorzitter, dank u wel.

M.A. van den Berg (wethouder): Ik ga proberen het zo kort te doen. Ik weet niet of dat gaat lukken, maar ik ga mijn best doen. Voorzitter. Ik heb een motie en een amendement waar ik eventjes op zal reageren en ik begin eventjes met de motie met betrekking tot statushouders. Laat ik vooropstellen dat wij de intentie van de VVD en de medeondertekenaars echt wel inzien. Mensen een zinvolle dagbesteding geven op welke manier dan ook, want ik trek hem meteen iets breder dan de VVD, want de VVD gaat wel een beetje aan de haal met de woorden van het coalitieakkoord waarbij een zinvolle dagbesteding meer is dan alleen maar een arbeidsmatige dagbesteding waarbij geld wordt verdiend. Dat is ook wel een van de inhoudelijke punten waarop dit college zegt, nou daarom zullen wij deze motie niet aanraden aan deze raad om aan te nemen. Daarnaast hoewel ik echt de partijen hier zeer waardeer om hun vertrouwen in mij, voorzitter, ...

D. Kerkland (VVD): Interruptie voorzitter. Ik geloof ook zeker dat jullie het beste aan de dagbesteding kunnen bedenken hoe we daarin kunnen helpen. Daarom ook hebben wij opgeschreven een voorstel uit te werken dat het college dat kan doen. Want jullie weten met welke plannen jullie het best kunnen komen om hen te laten participeren in de samenleving.

De **voorzitter**: Ik zou voortaan graag willen dat u spreekt als 'het college' in plaats van 'jullie'.

M.A. van den Berg (wethouder): Ja voorzitter, ook daarin denk ik dat de VVD-fractie het college te veel kennis toedicht, want wij zullen dat ook gewoon moeten onderzoeken wat op dit moment extra toevoegt aan het beleid dat wij al voeren. Ik wil wel eventjes wat eruit halen, voorzitter. Uiteindelijk ben ik aan het dictum gebonden zoals dat er is. Dus mocht de VVD-fractie gaan schorsen voor de ene motie, dan zou dat wellicht ook kunnen leiden tot een ander dictum van deze motie, want daar staat echt in 'arbeidsparticipatie van statushouders'. Dat is een definitiebepaling, daar kan ik ook niet verder mee komen dan wat daar staat. Voorzitter, ik wilde daarmee beginnen toen mevrouw Kerklaan mij interrompeerde, ondanks dat ik de complimenten en het vertrouwen van uw raad altijd zeer waardeer, maar op basis van dit dictum maximaal 455.000 euro geven is niet een carte blanche, maar is een blanco opdracht. Het is alleen maar arbeidsparticipatie voor statushouders en verder weet ik het niet. Ik weet niet in hoeverre dat u mij ergens op afrekent. Wilt u dat ik twee mensen daarvoor begeleid dus dat het uiteindelijk 2,5 ton wordt. Ik snap dat dat niet de bedoeling is, maar het staat er allemaal niet. Ik kan me voorstellen dat u zegt: onderzoek nou of er iets nodig is of dat dan arbeidsparticipatie is of in de

breedte en dat wij dan kijken of wij daadwerkelijk geld nodig hebben überhaupt om te kijken of wij die plannen dan kunnen verwezenlijken. Dat is wel een beetje de volgorde die wij hier gewoon zijn. Er is een plan dan wel vanuit de raad, dan wel vanuit het college en dan gaan we kijken wat kost dat plan en welke doelen gaan wij daarmee behalen en dan weten we ook wat we met elkaar afspreken. Dan kunt u ook mij controleren als college op financiën, maar ook op doelen die wij met elkaar hebben afgesproken. Dat is nu natuurlijk een beetje lastig want u kunt mij heel lastig controleren, ik kan heel lastig verantwoording afleggen dus daarom zou ik toch willen voorstellen om de motie in ieder geval in deze niet aan te nemen, voorzitter. Dan toch nog eventjes korte uitleg over de BUIG, want de BUIG is een geoormerkte risicodragende uitkering. Wat houdt dat in? Mevrouw Muijs heeft het inderdaad al enigszins aangegeven maar omdat ik toch specifieke uitkeringen hoorde. Het is geen specifieke uitkering, want dan hadden wij het namelijk niet kunnen laten terugvloeien naar de algemene reserve. Het overschot van de BUIG mag je terug laten vloeien naar de algemene reserve, in de veronderstelling dat je inderdaad niet elk jaar een overschot hebt, want de BUIG wordt berekend op variabelen die zijn nou eenmaal op 1 januari niet per se voor het hele jaar gelijk en die kunnen ertoe leiden dat je aan het eind van het jaar een tekort hebt, dus het tekort gelijk uitgeven of het overschot gelijk uitgeven, dat kan en zeker in de financiële hoedanigheid van Diemen is dat niet meteen een schande om er iets van uit te geven want wij hebben nou eenmaal een iets grotere algemene reserve maar als wij geen algemene reserve hadden gehad, had ik gezegd ik zou het sowieso niet doen. Wacht eerst maar eens af hoe het jaar erop is. Dus dat eventjes vanuit de financiën. Dan ga ik naar het amendement. Ja, voorzitter daar heb ik niet zo heel veel meer aan toe te voegen dan wat ik al gezegd heb en wat er ook door andere fracties al is gezegd. Het is op dit moment een minimaregeling en wij houden op die minimaregelingen 70.000 euro over en die 70.000 euro kunnen wij dus gebruiken voor de doelgroep die in de minima zit en als u dus op een andere manier voor welke doelgroep dan ook activiteiten wilt ontplooiën, dan zult u daarvoor een voorstel moeten doen. Het zou het voorstel van dit college zijn om dat integraal te doen op het moment dat wij alle cijfers hebben en kijken waar zit dan de ruimte en hoe kunnen wij dat dan het beste verdelen? Maar hier en nu is het een beetje gek om te zeggen: wij geven 70.000 euro vanuit de minimaoverschotten aan een doelgroep die dat in principe vanuit de minimaregelingen niet nodig heeft. Tot zover voorzitter, dank u wel.

W. Advokaat (Ons Diemen): Een aanvullende vraag over de BUIG-middelen. Is het wel mogelijk om een reservering te maken zodat we ieder jaar een beetje carte blanche spelen of moet het per se in die algemene pot?

M.A. van den Berg (wethouder): Gelijkspelen denk ik, voorzitter, is dat wat de heer Advokaat bedoelt? In principe is de algemene reserve natuurlijk uiteindelijk de grote pot, waardoor wij kunnen vereffenen door de jaren heen. Dat is daar juist ook natuurlijk voor bedoeld. Wij hebben die ruimte dus daarom kan uw raad ook überhaupt met het overschot wat er nu is, iets luchtiger omgaan nog steeds. En dat ben ik met mevrouw Muijs hartstikke eens. Zou ik dat integraal doen als alle cijfers op tafel liggen, maar niet elke gemeente heeft de positieve kant dat er überhaupt nagedacht kan worden over het uitgeven van meer geld maar in principe is de algemene reserve natuurlijk het uitgelezen middel om over de jaren uit te vlakken met betrekking tot de BUIG.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ja, nog één vraag over de uitkeringen.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter, ik gaf net de uitleg dat de BUIG daarin een andere uitkering is dan een specifieke uitkering en dan kunt u zeggen ja ik noem het een specifieke uitkering. Ja, zo kunnen we er allemaal een term aan geven, maar de definitie is dat een specifieke uitkering geoormerkt geld is wat uitgegeven moet worden aan de door het Rijk vastgestelde doelgroepactiviteit. Daar kunnen wij niet van afwijken. Dat moeten we verantwoorden en als we daarop over hebben, moet dat ook weer terug naar het Rijk. Dat is anders met de BUIG. De BUIG stelt wel dat het geld in eerste instantie binnen het jaar uit moet worden gegeven aan de doelgroep waarvoor die is bestemd maar als dat geld over is, omdat de doelgroep onverwacht kleiner is geworden of verwacht kleiner is geworden, omdat wij met ons harde werken meer uitstroom hebben geregeld in de bijstand – waar Diemen op zich wel om bekend staat dat wij een goede uitvloeijing hebben in de bijstand –

dan houden wij dus geld over. Het kan zomaar zo zijn, door wat voor gebeuren in de wereld dan ook, dat er meer mensen instromen in de bijstand dan dat aan de voorkant voorzien was. Dan hebben wij een tekort op de BUIG, dan zullen wij dat zelf moeten lappen.

R. Poelwijk (wethouder): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd over de motie Betaalbare energietransitie voor middengroepen en ik snap heel goed dat indienende partijen zeggen: wij vinden het belangrijk dat die energietransitie voor iedereen betaalbaar is en ook voor de middengroepen. Dat onderschrijven wij uiteraard, maar deze motie vertoont wel een aantal serieuze gebreken. Onze duurzaamheidsreserve, die kunnen we inzetten voor het breed realiseren van duurzaamheidsambities die wij hebben als gemeente. Binnen die ambities die we hebben als gemeente doen we ten eerste sowieso al heel veel voor middengroepen, dus we verstrekken bijvoorbeeld duurzaamheidsleningen, we faciliteren gezamenlijke inkoopacties, microsubsidies via daarom Duurzaam Diemen, ondersteuning voor VvE's die in Diemen heel uitgebreid geregeld hebben. Mevrouw Kerklaan noemde dat middeninkomens geen subsidie kunnen krijgen voor warmtepompen, maar daar is gewoon via de ISDE, een rijksregeling, subsidie voor beschikbaar. Dus we doen al heel veel voor die middeninkomens binnen de ambities die we als gemeente hebben en u mag van ons als college verwachten dat wij duurzaamheidsbeleid voorstaan dat ten goede komt aan de volledige breedte van onze Diemense samenleving, dus ook aan die middeninkomens en daar willen wij de duurzaamheidseisen voor inzetten. Waar het debat ook al over ging is die formulering van de motie. Met deze formulering en het debat dat daarna volgde gaf u aan dat u zo veel mogelijk van dat geld uit die bestemmingsreserve duurzaamheid wil inzetten voor de middeninkomens. Dat betekent dus dat dat onherroepelijk ten koste gaat van de inzet die wij kunnen leveren voor lagere inkomens. Dat vindt dit college geen rechtvaardige bestemming van de gelden die wij beschikbaar hebben voor energietransitie en daarom ontraden we deze motie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de tweede termijn, allereerst naar de fractie van GroenLinks. Er was nog een interruptie?

D.H.M. Kerklaan (VVD): Wij vragen om een schorsing.

De **voorzitter**: Dan schors ik de vergadering voor 10 minuten.

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en dan geef ik allereerst het woord aan de fractie die om schorsing heeft gevraagd.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Dank u wel, voorzitter. Eerst eventjes over de motie Betaalbare energietransitie voor middengroepen. Ik ga het kort houden. Het was niet helemaal duidelijk waar we het college om vroegen. Het gaat alleen om de 6 ton en we willen daarbij aanstippen dat wij de middeninkomens gewoon heel belangrijk vinden en niet uit het oog willen verliezen. Wij vragen om deze motie. Die gaan wij aanhouden en komen hier mogelijk op terug bij de kadernota.

De **voorzitter**: Oké. Dan blijf ik even bij u voor een tweede termijn.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja, ik had ook nog iets over. De motie Van inburgering naar werk. Wij zijn bereid deze aan te houden richting de kadernota, maar daar vragen we eigenlijk van D66 iets voor. Wij vragen eigenlijk: mochten wij het voorstel iets anders uitwerken en wellicht iets specificeren of wij dan van D66 daar een toezegging op kunnen krijgen richting de kadernota, anders zouden we hem graag nu willen aanhouden.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, ik doe niet zo vaak toezeggingen, dus ... Ik hoorde de wethouder best wel veel ruimte geven om te zeggen: misschien moeten we hier wel naar kijken wat er wat er mist in Diemen, dus iets in die trant denk ik dat wij daar best tot elkaar kunnen komen. Wat er in de motie stond aan overwegingen, dat we het belangrijk vinden dat statushouders ook mee kunnen doen aan de maatschappij, ja, die intentie delen wij natuurlijk helemaal of dat dan helemaal ook iets, daar moeten we dan even naar kijken of

we het helemaal eens kunnen worden over de exacte benaming, maar ik ga graag met u in gesprek, laat ik het zo zeggen.

De **voorzitter**: Deze komt niet op de toezeggingenlijst hoor. Dat gaan we niet doen. Nou, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik vraag maar even welke conclusie de fractie VVD verbindt aan uw motie.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja we hadden eerst nog een vervolgvraag eigenlijk aan mevrouw Muijs. We hoorden net u zeggen een aantal keer dat pas bij de begroting dat we dan afweging kunnen maken, kunnen we dan nu ook aanhouden dat u bij de kadernota hier ook een afweging op gaat maken en eventueel deze motie dan zou kunnen steunen?

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, dat ligt denk ik erg aan de bewoording van de motie. Dus als het gaat over iets in de trant van onderzoek denk ik dat we heel ver nader tot elkaar kunnen komen; als het gaat over grote en zeker over structurele middelen, dan wordt dat een stuk ingewikkelder.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Dank u wel. Dan zouden we graag deze willen aanhouden.

S.E. Muijs (D66): En dan kijk ik uit naar fijne samenwerking.

De **voorzitter**: Ik ga even met u verder voor een tweede termijn.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Aan tweede termijn, voorzitter, is geen behoefte nu.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de fractie van PRO.

H. van 't Riet (PRO): Dank u wel. PRO wil graag nog reageren op de moties. Ze zijn aangehouden, maar zeker op de motie Van inburgering naar werk zouden we toch graag een reactie geven.

De **voorzitter**: Heel kort, want de motie is in principe aangehouden.

H. van 't Riet (PRO): Ja, de fractie van PRO kan zich goed vinden in het feit dat het de moeite waard kan zijn en waarschijnlijk is om extra moeite te doen om statushouders deel te laten nemen aan de Nederlandse en Diemense samenleving. Wij zouden wel willen uitgaan van wat de statushouders echt gaat helpen in samenspraak met statushouders zelf en niet van wat wij vinden dat ze nodig hebben. Onze fractie staat er dan ook positief tegenover om daar extra geld voor beschikbaar te stellen. Dus als de wethouder te zijner tijd tot de conclusie komt dat extra geld voor bepaalde inspanningen of activiteiten daaraan kan bijdragen, dan horen wij dat graag als het zover is. De motie zelf is aangehouden, dus daar hoeven wij verder niets meer over te zeggen. Dan de stadspas voor AOW'ers. Ja, we zullen deze motie niet steunen zoals al benoemd door raadslid Muijs en door de wethouder. De stadspas wordt betaald uit het armoedebeleid en lang niet alle AOW'ers komen in aanmerking voor steun uit het armoedebeleid en het is een bewuste keuze geweest vorig jaar om vorig jaar of het jaar daarvoor om dit niet langer uit het armoedebeleid te betalen en daarom zullen wij deze motie ook niet steunen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Ter interruptie, voorzitter. De laatste zin snap ik niet, wilt u de stadspas eruit halen?

H. van 't Riet (PRO): Wij willen gewoon de stadspas houden zoals die nu is. Die wordt betaald uit het armoedebeleid voor ouderen, maar ook voor niet oudere mensen, gewoon voor mensen die de stadspas nodig hebben omdat hun inkomen laag is en die daar dus voor in aanmerking komen. We zullen dus niet de motie steunen om de stadspas weer in te voeren voor alle mensen die recht hebben op AOW.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Het is een amendement.

H. van 't Riet (PRO): Sorry, amendement. We gaan dat niet steunen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Waarom heeft GroenLinks dan jaren geleden daar zelfs voor getekend en gepleit dat die stadspas gewoon in Diemen toegepast zou worden? Waarom is die in hemelsnaam in het armoedebeleid terechtgekomen? Die vraag is nog nooit beantwoord.

H. van 't Riet (PRO): Die vraag hebben we jaren geleden wel beantwoord dus die kunt u gerust teruglezen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Ja maar u kunt ook teruglezen dat GroenLinks, PvdA, D66 unaniem voor de stadspas hebben gestemd in Diemen in sociaal beleid en wordt daar anders over gesproken.

H. van 't Riet (PRO): Korte interruptie. Dank u wel, mijnheer Sikking. Ja, we hebben daarvoor gestemd destijds en vorig jaar hebben we het veranderd. Zo simpel is dat. Ik wil nog benoemen dat PRO zal instemmen met het voorliggende besluit voor het vaststellen van de jaarstukken en de bijdrage aan de algemene bestemmingsreserves.

De **voorzitter**. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij Diemen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja, voorzitter ik kan het ook kort houden. We zijn blij dat de VVD-fractie de twee moties aanhoudt. Wat betreft het amendement over de stadspas. Wij zullen nadenken over een goede of betere formulering en dekking voor de stadspas voor alle AOW'ers en dat bij de kaderbrief of kadernota opnieuw inbrengen, in de hoop dat we dan de gedachten over een alternatieve financiering op gang kunnen brengen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat betekent dat u het nu aanhoudt of intrekt?

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Nee. We willen het toch in stemming hebben.

De **voorzitter**: Oké. U brengt hem nu wel in stemming maar u wilt nadenken over een andere formulering de volgende keer, maar gaat dit nu wel in stemming brengen? Dat kan technisch. Dat was uw tweede termijn.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Nou voorzitter, als mede-indieners mij op andere gedachten willen brengen – u probeerde het net al –, dan mogen ze dat zo meteen proberen.

De **voorzitter**: U kunt ook even schorsen. Ja, het wordt een beetje onduidelijk als je eerst een pleidooi doet om iets aan te passen en later toch in stemming te brengen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Voorzitter. Ik heb al in de eerste termijn aangegeven dat we bij de kadernota met een motie zullen komen en volgens mij heb ik die gisteren ook al naar de griffier gestuurd, alleen we moeten nog even kijken naar die formulering van die motie of die verbeterd kan worden.

De **voorzitter**: Oké goed, maar dat is even nu niet aan de orde en dit amendement handhaaft u? Oké. Dan dat was uw tweede termijn. Dan ga ik naar D66, de heer Advokaat.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ja, dank u wel. Ten eerste mijn complimenten naar mevrouw Kerklaan die als nieuwe raadslid het debat goed heeft doorstaan en de motie met verve heeft verdedigd. Wij steunen ook het idee om het aan te houden in de dialoog met D66. Verder in het algemeen, ik zou een stemverklaring geven die mogelijk tot discussie zou leiden, maar in het algemeen voor ieder raadslid ter lering en vermaak. Iedere organisatie, onderneming en vereniging gaat uit van de doelstelling. Om het doel te bereiken worden plannen gemaakt en dat doen we dat beleid. Er moeten echter keuzes gemaakt worden, want het beschikbare geld is niet oneindig. Vervolgens wordt dat uitgevoerd, plannen met financiële feiten of consequenties, samengevatte jaarstukken en begroting. Financiële

stukken zijn altijd het gevolg van het gevoerde beleid. Wij zijn het grotendeels niet eens met het gevoerde beleid. Wij zijn dan ook tegen de jaarstukken.

H. van 't Riet (PRO). Dank u wel voorzitter. Ja, u bent het blijkbaar niet eens met het gevoerde beleid van het afgelopen jaar hoewel u toch in de vorige periode ook voor het grootste deel van de tijd in de coalitie zat en dus deel was van het coalitieakkoord. Dat vind ik best bijzonder maar ook als het niet eens bent met het beleid dat is gevoerd en dat dus in de jaarstukken wordt weergegeven, kunt u het ermee eens zijn dat de manier waarop dat wordt verantwoord in deze jaarstukken wel rechtmatig en voldoende is en kunt u wel evengoed de jaarstukken goedkeuren zijnde een goede weergave van wat het college heeft gedaan, of u het daar nou wel of niet mee eens was.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ik wilde bijna zeggen: goede vraag. Kijk wat ik doe, ik ben dan wel financieel onderlegd, maar ik geef geen accountantsverklaring af. Ik geef een politiek oordeel en dat oordeel zegt, ja dat beleid daar stonden wij gewoon niet achter, dus dat heeft gevolgen.

H. van 't Riet (PRO). Mag ik een vervolgvraag stellen. U herhaalt nu gewoon dat u er dus niet mee instemt, maar u legt niet uit waarom niet, terwijl het gewoon een weergave is van hoe het geld is besteed en waaraan het is besteed en er wordt niet gevraagd of u het eens bent met hoe het is besteed, maar of u het ermee eens bent dat dit een goede weergave is van hoe het is besteed. Daar gaat de besluitvorming over.

W. Advokaat (Ons Diemen): Dan heeft u niet geluisterd naar mijn antwoord volgens mij, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter:** Dan kijk ik nog even naar het college, wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Ja, dank u wel voorzitter. Ja, Ik heb toch met enige verbazing geluisterd naar de woorden van de fractie van Ons Diemen, want inderdaad het gaat niet per se over of u het eens bent met het gevoerde beleid, maar het gaat erom of wij dat goed verantwoorden en die verantwoording is volgens dit college rechtmatig en voldoende, zoals ook te lezen is in de accountantsverklaring en bovendien ik hoor de fractie van Ons Diemen zeggen van ja het beleid daar stonden we gewoon niet achter. Nou de fractie van Ons Diemen heeft drie van de vier jaar deel uitgemaakt van de coalitie in de vorige periode en nadat de fractie uit de coalitie is gestapt, hebben zij ook steeds benadrukt achter het akkoord te staan, dus ik kan deze woorden niet helemaal rijmen. Dus één, die verantwoording is wat dit college betreft keurig gegaan, zoals ook de accountant bevestigt en wat u beleidsmatig al dan niet vindt, dat is aan u, maar dat gaat wel in tegen wat eerdere uitspraken van u en daar wil ik het voor nu bij laten.

M.A. van den Berg (wethouder): Ja voorzitter, dank u wel. Om denk ik te voorkomen dat we een heleboel moties aanhouden en dat deze D66 een schaduwlijst als toezeggingen moet gaan bijhouden, wil ik een toezegging doen, voorzitter. Ik hoop dat de VVD-fractie en de andere twee fracties die de motie indienen, daarmee akkoord gaan. Dat scheelt namelijk weer wat administratie, want ik denk dat we elkaar wel vinden en ik voel het vertrouwen. Om te komen met een uitgewerkt plan voor maatregelen die participatie, maak ik er dan wel van, van statushouders om dat te bevorderen. Ik ga proberen om die informatie voor de begroting rond te hebben en met een claim in de begroting te kunnen komen, maar dat kan ik niet garanderen, maar de toezegging staat wel dat wij gaan kijken naar maatregelen. Dus wat is er nodig en wat hebben we extra nodig, zowel in geld als in activiteit.

De **voorzitter:** Deze noteer ik als toezegging. Dan kijk ik wel even of dit nu aanleiding is om hem in plaats van aan te houden in te trekken, want volgens mij is er een hele concrete toezegging gedaan die eigenlijk dan volgende keer zou vragen.

D.H.M. Kerklaan (VVD): Ja, nou heel even overlegd maar we zijn heel erg blij met deze toezegging en ik denk dat we ons daar allemaal in kunnen vinden en ik denk dat we het

allemaal heel erg belangrijk vinden dat er extra geld naartoe gaat. Dus wij kunnen deze motie denk ik intrekken.

De **voorzitter**: Met toezegging van de wethouder daarbij.

W. Advokaat (Ons Diemen): Als mede-indiener wil ik ook bevestigen dat we het kunnen intrekken.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Dat geldt ook voor ons.

De **voorzitter**: Goed, dan is dat genoteerd. Nog behoefte bij wethouder Poelwijk, dat is niet het geval. Goed. Dan gaan wij naar de besluitvorming. Is er nog behoefte aan een echte stemverklaring? Nee. Dan gaan we naar besluitvorming. Allereerst komt dan in stemming het amendement van de stadspas en daarna het raadsvoorstel over de jaarstukken. Dus we gaan naar de eerste stemming en dat gaat over het amendement Stadspas van de Ouderenpartij, VVD en Onafhankelijk Diemen. U kunt nu uw stem uitbrengen. Voor zijn uitgebrachte stemmen van de VVD, Onafhankelijk Diemen en Ouderenpartij Diemen. De anderen hebben daar tegengestemd zodat het is verworpen.

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar het raadsvoorstel. Jaarstukken 2025 gemeente Diemen stemming is geopend. Voor hebben gestemd de fracties van PRO, D66, VVD, Onafhankelijk Diemen en de Ouderenpartij Diemen en de fractie van Ons Diemen heeft tegengestemd. Daarmee is het voorstel aangenomen.

3. Vaststellen gewijzigde Huisvestingsverordening Diemen 2022

De **voorzitter**: Dan gaan wij naar agendapunt 3, Vaststellen gewijzigde Huisvestingsverordening Diemen 2022. Wie wil daar het woord over voeren? Dan begin ik bij de fractie van de VVD, de heer Van Leeuwen.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Ja, dank u wel. Voorzitter, ik zou bijna willen zeggen prettig dat we overgaan tot een wat lichter onderwerp, de Huisvestingsverordening, na wat we net allemaal hebben besproken met elkaar. Vorige week hebben wij in de informatieve raad onze eerste reactie al gegeven op de huisvestingsverordening en we hebben de beantwoording op de technische vragen bestudeerd, de reactie van de wethouder op onze opmerkingen en vragen ook meegenomen en dat heeft ons gebracht bij het indienen van een motie rondom de vitale beroepen. Eerst even kort onze algemene lijn met betrekking tot de Huisvestingsverordening. De VVD steunt de vernieuwing van deze verordening. De Diemense woningmarkt staat onder druk en dat weten wij uiteraard al langer. Wij blijven daarbij benadrukken dat geen enkele verordening de schaarste zal oplossen, want de enige echte oplossing blijft om meer woningen te bouwen. Op de meeste onderdelen kunnen wij ons vinden in de voorgelegde wijzigingen. De verbreding van lokale voorrang naar alle Diemenaren is begrijpelijk en past bij onze uitgangspunten. De aanpassing in de passendheidscriteria volgen we ook, al hopen wij dat dat bij de uitvoering niet leidt tot onnodige bureaucratie. Voorzitter, dan het punt waarover wij vandaag een motie voor willen indienen, de vitale beroepsgroepen. De VVD is voorstander van voorrang voor mensen die Diemen draaiende houden: leraren, verpleegkundigen, politieagenten. Zij verdienen een eerlijke kans op een woning in de gemeente waar zij werken. Als antwoord op onze technische vragen over de vitale beroepen en de bevoegdheid die het college met deze verordening daarin krijgt, ontvingen wij het volgende antwoord en ik citeer: 'In lijn met de in 2021 gevolgde werkwijze heeft het college de wens om op korte termijn de bestaande regels voor leerkrachten te verbreden naar meerdere vitale beroepsgroepen en dit net als toen uit te werken in de vorm van nadere regels die vastgesteld kunnen worden door het college.' We hebben moeite met deze bevoegdheidsverdeling, aangezien de raad vooraf in dit geval dus niets te zeggen heeft over de vraag welke beroepen vitaal zijn in Diemen en dat is naar ons oordeel zoals eerder al gezegd geen uitvoeringsdetail, maar een politieke keuze. Wij begrijpen ook dat het college ruimte nodig heeft voor de uitvoering en dat het aanpassen van de verordening zelf veel tijd en energie kost. Toch willen wij dat de raad op enige manier betrokken is bij deze politieke of in onze ogen politieke keuze. De aanwijzing

van de vitale beroepen onze motie maakt dat mogelijk. Een pragmatische oplossing waarbij de raad vooraf zijn wensen en bedenkingen kan meegeven bij de nader op te stellen regels, zo hoeft de verordening niet te worden aangepast en krijgt de raad alsnog de mogelijkheid om zich over de vitale beroepen uit te spreken. En dat brengt ons bij de motie die wij vandaag samen met Ons Diemen en Ouderenpartij Diemen willen indienen. Ik zal het dictum voorlezen. Wij vragen het college om het voorstel voor de aanwijzing van vitale beroepsgroepen aan de raad voor te leggen, zodat deze zijn wensen en bedenkingen kenbaar kan maken voordat de nadere regels worden vastgesteld.

De **voorzitter**: U leest nu een tekst op die niet exact zo in de motie staat die ik heb dus u voegt iets toe.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Excuus. Ik lees het dictum opnieuw voor. We vragen het college om het voorstel voor de aanwijzing van vitale beroepsgroepen aan de raad voor te leggen, voordat de nadere regels worden vastgesteld. We vragen het college om de reacties en aandachtspunten van de raad te betrekken bij de definitieve vaststelling van deze nadere regels. Dat was hem. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van PRO.

J. Koestel (PRO): Bedankt, voorzitter. Vorige week heeft de fractie van PRO al gesproken over hoe tevreden we zijn dat met deze Huisvestingsverordening onze gemeente hard werkt aan huis Volkshuisvesting. Ook hebben we vragen gesteld over de inkomensgrenzen. We bedanken de portefeuillehouder voor haar antwoorden. Ze heeft ons de duidelijkheid gegeven die we zochten en we zijn ook blij te zien dat ongeacht op welke plek in deze raadzaal de portefeuillehouder zit, dat wonen en recht nog steeds een rode draad voor haar is. Wij zullen ook instemmen met de Huisvestingsverordening. Verder zien we ook zeker iets in de motie van de VVD over vitale beroepen. We horen daarom ook graag hoe de wethouder hiernaar kijkt.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan ga ik naar de Ouderenpartij Diemen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Dank u, voorzitter. Veel van wat wij vandaag zeggen, hebben we vorige week al moeten benadrukken en dat is precies het probleem. In de Huisvestingsverordening 2026 komen ouderen in de praktijk nauwelijks in beeld. Formeel worden ze niet uitgesloten maar in de feitelijke uitwerking ontstaat een duidelijke scheefgroei. De instrumenten en aandacht gaan vrijwel volledig naar jongeren, starters en gezinnen. Uit de toelichting blijkt dat de verordening vooral voor die groep is ontworpen. Voor ouderen blijft het beperkt tot 55+-woningen en Wmo-indicaties. Er is geen eigen puntensysteem, geen doorstroominstrument, geen urgentiecategorie, niets dat recht doet aan deze groeiende groep woningzoekenden en daar komt bij dat gezinnen voorrang krijgen op grotere woningen, drie kamers of meer vanaf 61 vierkante meter. Daarmee wordt de kans voor ouderen om door te stromen nog kleiner. Ze worden feitelijk uitgesloten van driekamerwoningen, terwijl juist zij vaak vastlopen in te grote, te dure of niet aangepaste woningen. In de praktijk kunnen ze alleen nog maar naar tweekamerwoningen uitwijken. Dat belemmert doorstroming en vergroot de druk op zorg en welzijn. De nieuwbouw bevestigt dit beeld. In de Hof van Saan zijn slechts drie driekamerwoningen gerealiseerd tegenover 31 tweekamerwoningen. Dat is geen beleid dat doorstroming stimuleert. Het klopt dat 28 procent van de sociale huurwoningen wordt toegewezen aan 55-plussers, maar dat betekent ook dat zij een woning achterlaten die door een jong gezin kan worden betrokken. In plaats van ouderen te belonen voor hun verhuisbereidheid, worden zij geconfronteerd met een nog beperkter aanbod. Het gevolg laat zich raden. Ouderen zullen minder snel verhuizen en de doorstroming stakt verder. De politieke kern is helder. Juridisch is er geen discriminatie, maar beleidsmatig worden ouderen structureel minder bediend dan jongeren en gezinnen. Dat staat haaks op de maatschappelijke opgave om ouderen langer zelfstandig te laten wonen en doorstroming te bevorderen. Tot slot, de vele technische vragen en antwoorden laten zien hoe complex deze verordening is, de antwoorden op onze vragen hebben ons niet overtuigd en gerustgesteld, ook niet de toelichting van de wethouder. Daarom zullen wij tegen deze verordening stemmen en wij zullen, de motie op vitale beroepen steunen en mee indienen, dank u wel.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, ter interruptie. Ik hoor de heer Prins zeggen dat deze Huisvestingsverordening niets zegt over ouderen, maar dat we alleen maar zorgen dat het makkelijker wordt om een aangepaste woning te krijgen als je een beperking hebt en alleen maar 50+ woningen, maar dat zijn dan toch twee heel goede voorbeelden van hoe deze verordening wel iets doet voor ouderen. Om nog maar niet te spreken over de van-groot-naar-beterregeling.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Niet iedere oudere heeft een Wmo-indicatie nodig om door te stromen en ik heb proberen aan te duiden dat de ouderen worden ingedeeld onder de overige woningzoekenden als derde of vierde in de rij van prioriteiten binnen de toewijzing naar een driekamerwoning of groter. Dat is de uitwerking van de verordening, namelijk dat andere groepen eerst voorgaan en dat ouderen onder de algemene term overige woningzoekenden worden gerangschikt en daarmee ook minder kans hebben om door te stromen.

De **voorzitter**: Dan de heer Advokaat van Ons Diemen.

W. Advokaat (Ons Diemen): Ja, dank u wel, voorzitter. Om de zoveel tijd moet je de verordening wettelijk opnieuw vaststellen, maar we weten ook dat er een hoop gaat veranderen na 1 juli, dus om een heleboel amendementen daarop in te dienen, dat geeft ambtelijk veel werk. Dat heeft ook geen zin als het na 1 juli toch weer verandert. We willen daarom voorstellen dat er een evaluatie komt in het eerste kwartaal van 2027. Daarin kan ook verwerkt worden de consequenties van de op 1 juli naar alle waarschijnlijkheid inwerkingtreding van de Wet regie op de volkshuisvesting. De gemeente moet dan een volkshuisvestingplan maken. Als we deze toezegging krijgen dat we een evaluatiemoment inlassen, dan zien wij daarin voldoende waarborg om het voorstel te steunen. Als het eerste kwartaal 2027 niet haalbaar is, dan mag het ook later hoor. Tot zover.

S.E. Muijs (D66): Dank u wel, voorzitter. Het woningtekort in Diemen is schrijnend en natuurlijk niet alleen in Diemen, maar in onze hele regio en zelfs in heel Nederland. Met deze Huisvestingsverordening proberen we dat schrijnende tekort zo goed mogelijk te verdelen. Wij zijn vooral blij met de verbreding van de lokale voorrang omdat we denken dat die voor Diemenaren een echte verbetering gaat betekenen en daarom kunnen wij dit voorstel steunen. Dank u wel. Ook nog even over de motie, excuus voorzitter, wij vinden het een interessant idee. Altijd goed om te kijken hoe de we de raad zo goed mogelijk in positie kunnen stellen, dus ik ben heel benieuwd wat het college hiervan vindt, boven op de toezeggingen die de wethouder tijdens de informatieve raad al had gedaan, die natuurlijk ook al heel veel hieraan tegemoetkwamen.

J.G.M. Sicking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. Waar wij toch een beetje tegen aanhikken is de lokale toewijzing dat die niet optimaal ingezet wordt en wij hopen gewoon dat we echt die 50 procent halen en daar zelfs overheen gaan. Ik heb een beetje lopen kijken in DAK, voor die toewijzingen. Amsterdam overspoelt in wezen Diemen en ik denk toch dat we aan onze eigen mensen eerst moeten denken. Daar blijven wij ons voor inzetten. Dat is gewoon een politiek standpunt van Onafhankelijk Diemen. De motie vitale beroepen, die gaan wij uiteraard ook ondersteunen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Eerste termijn van het college, wethouder Kuilman.

S. Kuilman (wethouder): Ja dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de fracties die hun steun hebben uitgesproken voor de Huisvestingsverordening, want er is echt keihard aan dit document gewerkt en het is een instrument waarmee wij kunnen zorgen dat woningen op een eerlijke manier worden toegewezen en dat woningen op de juiste manier worden gebruikt. Ik wil gelijk naar de VVD gaan. Die heeft een heel mooie en zorgvuldige motie opgesteld en ik kan eigenlijk gewoon direct toezeggen dat wij het voorstel voor de aanwijzing van die vitale beroepsgroepen aan de raad voorleggen, zodat u ook daar uw input op kan geven. De precieze vorm gaan we nader uitwerken, maar die toezegging wil ik in ieder geval doen. Voordat wij de nadere regels vaststellen, komen we bij u terug, dus dat

lijkt me een heldere toezegging. Ik ben benieuwd of u de motie nog in wil dienen. Het lijkt mij met deze toezegging niet strikt noodzakelijk maar dat laat ik aan u.

Ja, dan ga ik toch nog naar de Ouderenpartij. Vorige week heeft de Ouderenpartij een aantal onwaarheden verkondigd, in mijn ogen. De Ouderenpartij stelt dat ouderen nauwelijks in beeld zijn in de Huisvestingsverordening dat er geen doorstroominstrument is, dat gezinnen voorrang krijgen op grotere woningen en dat ouderen dus vastzitten in woningen, niet naar een driekamerwoning toe kunnen. Dat is allemaal pertinent onjuist. In de Huisvestingsverordening zijn voorrangslabellen opgenomen. Een corporatie kan woningen zo'n label geven en als een woning gelabeld is met een voorrangsregeling, dan betekent dat dat bepaalde groepen voorrang krijgen. Niet elke woning krijgt altijd een label, dus er zijn woningen die aangeboden worden zonder dat er ook maar een enkel label aan zit, daar kan iedereen op reageren en dan met het woonruimteverdeelsysteem, hoe die punten in elkaar zitten, wordt dat verdeeld. Dan zijn er woningen waar de corporaties een label op kunnen doen, die zijn voor gezinnen ja, daar heeft een gezin dan voorrang op, maar als iemand een gezin met een of meerdere kinderen heeft, dan lijkt het me ook niet meer dan redelijk dat we ervoor zorgen dat die kinderen op zijn minst een eigen slaapkamer hebben. Dan wel gedeeld met elkaar, maar in ieder geval een gezin met twee kinderen. Lijkt me passend dat die tenminste een driekamerwoning hebben. Er zijn ook woningen die gelabeld kunnen worden voor ouderen. De corporatie bepaalt zelf welke woningen dat zijn en een corporatie kan er dus voor kiezen om gewoon een vierkamerwoning in een levensloopbestendig complex te labelen voor ouderen en ouderen krijgen daar dan voorrang op en dat betekent dus zelfs dat gezinnen niet eens op die seniorenwoningen mogen reageren. Er ligt een heel afgewogen evenwichtige Huisvestingsverordening die kansen creëert voor alle woningzoekenden en die op geen enkele manier bepaalde groepen uitsluit. Wat er wel gebeurt met die Huisvestingsverordening is kijken naar welk type woning geschikt is voor welk type inwoner en daar kan dan een voorrangslabel aan gegeven worden, maar de woorden van de Ouderenpartij dat ouderen worden uitgesloten, die werp ik verre van me en dat doet op geen enkele manier recht aan deze verordening. Dan ga ik naar Ons Diemen. Die vraagt om een evaluatie in kwartaal 1 van 2027. Nou deze verordening gaat als u er vanavond mee instemt, per 1 juli in en om dan al in Q1 van 2027 met een evaluatie te komen is heel erg snel. Jaarlijks krijgen we een rapportage over de woonruimteverdeling. Dat kan eventueel leiden tot wijzigingen, maar een evaluatie ga ik niet aan u toezeggen. Uiteraard houden we natuurlijk wel alle ontwikkelingen in de gaten en als daar noodzaak toe is, passen we de Huisvestingsverordening aan. Onafhankelijk Diemen gaf een warm pleidooi voor lokale voorrang. Nou dat is natuurlijk in de hele raad. Wij mogen wettelijk gezien maximaal 50 procent van de woningen toewijzen met lokale voorrang. Daar streven we naar. Onafhankelijk Diemen wil dat we zelfs meer dan dat gaan doen. Als we dat doen, dan overtreden we de wet en dat wil dit college niet. Volgens mij heb ik zo alle vragen beantwoord, voorzitter en dan wil ik het hierbij laten voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dan ga ik kijken of er behoefte is aan een tweede termijn. Begin ik weer bij de VVD.

J.P.C. van Leeuwen (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik wil bij dezen ook de wethouder bedanken voor de toezegging. We gaan ervan uit dat we dat onze input, wensen en bedenkingen dan ook meegenomen kunnen worden. Dus dat is erg fijn. Ik kijk ook even naar de mede-indieners, maar wat de VVD betreft trekken we deze motie ook in. Ik vroeg me nog wel af of de wethouder al een antwoord heeft op de vraag of die hier ook nog een bepaalde tijdslijn kan geven wanneer we dit ongeveer kunnen verwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Is er nog behoefte bij een andere fractie? Ouderenpartij Diemen.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Wij gaan vanzelfsprekend akkoord met de intrekking van de motie. Even kort reagerend op de wethouder. Ze zegt dat wij onwaarheden hebben verkondigd vorige keer en nu waarschijnlijk ook, maar zij geeft veel nadruk aan het seniorenlabel. Dat kennen we natuurlijk, maar we hebben gezegd dat formeel ouderen niet worden uitgesloten van woningen maar in de feitelijke uitwerking ontstaat een duidelijke scheefgroei en ik verwijs alleen maar naar lid 7 bij artikel 274, de bijzondere volgordebepaling. Daarin worden ouderen niet apart genoemd en komen ze gewoon onder

de overige woningzoekenden terecht en dan zijn ze de laatste in de rij die mag meedingen naar een passende woning. Ik wilde het hierbij laten.

S.E. Muijs (D66): Voorzitter, omdat ouderen bij één specifiek artikel niet op 1 staan worden ze niet in deze hele verordening gekend. Ik vind dat echt wel een heel vreemde reactie. Helemaal als je bedenkt dat ons puntensysteem mensen die lang staan ingeschreven bij Woningnet gewoon bevoordelen en daar zitten natuurlijk ook heel veel ouderen tussen die al lang de kans hebben gehad om te wachten op woningen. Dus ik snap echt de argumentatie van de Ouderenpartij hier niet.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Dit is geen vraag, voorzitter. Dat ouderen omdat ze ook al veel langer ingeschreven zouden zijn, meer kans zouden maken op een woning, dat is een aanname die ik niet helemaal kan volgen, want ik ben heel benieuwd als ... Ik ondersteun overigens de vraag van de heer Advokaat om zo snel mogelijk in het eerste kwartaal volgend jaar al tot een evaluatie over te gaan en dit soort dingen ook mee te nemen. Ik ben er nog steeds van overtuigd dat de expliciete nadruk en voorkeur voor jongeren en starters en gezinnen ten koste gaat van de kansen van ouderen en dat is mijn aanname op dit moment en ik word graag over een jaar tegengesproken.

S.E. Muijs (D66): Nog een allerlaatste reactie. Voorzitter, de heer Prins zegt van waar baseren wij nou dat idee op dat ouderen eerder in aanmerking komen voor een sociale huurwoning omdat ze langdurig op de wachtlijst van Woningnet staan ingeschreven. Dat baseren wij op het schaarsteonderzoek waar gewoon per leeftijdscohort staat uitgeschreven hoeveel procent van deze mensen makkelijk een woning vindt en daar komen ouderen heel goed uit naar voren en dat is ontzettend fijn en dat is ook logisch. Deze mensen hebben lang ingeschreven gestaan en hebben daar ook bepaalde rechten voor, maar om dan te zeggen dat ze niet worden bediend, dat is heel vreemd.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja, voorzitter. Ze laten een woning achter en daarvoor worden ze niet beloond en het is ook geen aanmoediging om te gaan verhuizen.

De **voorzitter**: Iemand nog voor een tweede termijn verder. Onafhankelijk Diemen.

J.G.M. Sikking (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. Ik schrok even van de wethouder die zegt: dan overtreden wij de wet als we die 50 procent hebben gehaald. Stel dat er 50 procent gelabeld is en netjes door mensen uit Diemen bewoond wordt en er zijn nog meer woningen die vrijkomen en er komen ook mensen uit Diemen in zonder dat het gelabeld is, dan overtreden we toch niet de wet? We kunnen toch wel over die 50 procent heen gaan. Het is toch niet zo dat 50 procent uit Diemen alleen maar in Diemen wonen mag? Dus wethouder, zou u daar toch even een toelichting op kunnen geven?

S. Kuilman (wethouder): Ja dank u wel, voorzitter. Ik ga allereerst naar de VVD, die vroeg om een tijdslijn. We richten ons op kwartaal 4 van 2026 met een kleine slag om de arm, maar we komen in ieder geval bij u terug zo snel als wij dat kunnen. Ik heb eigenlijk bij de Ouderenpartij niet heel veel meer of nieuwe vragen of informatie gehoord. Ook als u inderdaad naar het schaarsteonderzoek kijkt. Ouderen en doorstromers maken over het algemeen een grotere kans op een woning en hoe wij ouderen zouden moeten belonen omdat ze een woning achterlaten, daar praat ik graag op een ander moment nog een keer verder met u over, maar laten we dat bij de borrel doen. Dan Onafhankelijk Diemen. We mogen maximaal 50 procent van de woningen labelen met die lokale voorrang. Als er nog woningen zijn die geen lokaal voorrangslabel hebben, maar wel naar een Diemenaar gaan, dan tellen die dus niet mee voor die 50 procent. Het kan best dat in een jaar zo'n beetje alle woningen naar Diemenaren gaan, maar daarvan mag dus maximaal 50 procent dat voorrangslabel hebben.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja, ik wil met de wethouder heel graag serieus praten over een serieus probleem en dan doen we dat bij voorkeur niet bij de borrel, want die is voor luchtiger zaken.

S. Kuilman (wethouder): Ik wil ook heel graag met de heer Prins praten over een serieus probleem en ik heb ook alle moeite gedaan om aan de heer Prins uit te leggen waarom ouderen niet worden uitgesloten. Ik heb hem nog daarover gemaïld, alle gelegenheid geboden om in gesprek te gaan. Er is verder niks over teruggekomen en ik hoor de heer Prins vooral polariseren, ouderen tegen jongeren afzetten. Dat gebeurt niet met deze Huisvestingsverordening. Juist met deze verordening zorgen we ervoor dat we woningen op een eerlijke manier toewijzen. Of iemand nou oud of jong is. Hier wil ik het bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Goed. Dan ga ik naar de besluitvorming. Is nog verder behoefte aan een stemverklaring. Dat is niet het geval. De motie is ingetrokken op basis van de toezegging van de wethouder. Dus gaan wij meteen naar stemming over het raadsvoorstel Huisvestingsverordening Diemen 2026. Stemming is geopend. Voor het raadsvoorstel hebben gestemd fracties PRO, D66, VVD, Onafhankelijk Diemen. Tegen het voorstel hebben gestemd Ons Diemen en Ouderenpartij Diemen. Daarmee is het voorstel aangenomen.

4. Jaarstukken 2025 en Begroting 2017 Gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg Amstelland.

De **voorzitter**: Dan gaan wij nu naar agendapunt 4C, Jaarstukken 2026 Begroting 2027 Gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg Amstelland. Dan ga ik naar de fractie van Onafhankelijk Diemen.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Dank u wel, voorzitter. Onafhankelijk Diemen dient deze motie in over hygiëne, schooltoiletten en een mogelijke GGD-plustaak. Landelijk onderzoek van het Maag Darm Leverfonds door onderzoeksbureau Vèrian laat zien dat veel, 1 op 50, leerlingen schooltoiletten vermijden vanwege onvoldoende hygiëne, privacy en taboe met gezondheidsklachten tot gevolg. Van kinderen die hun poep ophouden, heeft 43 procent last van klachten en één op de zes gaat hiervoor naar de huisarts. Slechts zeven van de bezochte scholen maakt wc's twee keer per dag schoon volgens de richtlijn en niemand ziet hierop toe omdat het geen wettelijke taak is. Het probleem zal daarom blijven bestaan en kinderen zijn de dupe. In Diemen hebben we op dit moment geen inzicht in hoe het ervoor staat op onze basisscholen en ook niet in wat een plustaak zou kosten. Deze motie vraagt nu niet tot inkoop, enkel om inzicht. Zo kunnen we straks bij de begroting een zorgvuldige afweging maken om deze plustaak wel of niet af te nemen. Het dictum: de motie verzoekt het college om in kaart te brengen wat de huidige situatie is rondom de hygiëne van schooltoiletten op Diemense basisscholen; scholen, ouders en mogelijk leerlingen te bevragen naar signalen, behoeften en ervaren knelpunten; bij de GGD op te vragen wat de mogelijkheden en kosten zijn voor lichte ondersteuning of toezicht als plustaak; de raad hierover te informeren voor de bespreking van de Begroting 2027. Dank u wel.

De **voorzitter**: Is er bij anderen behoefte? Eerste termijn hierover, D66.

O.U. Ramautarsing (D66): Dank u wel. Ik zou eerst kort willen reageren op het antwoord op de aanvullende technische vraag over de condoomautomaten op de verschillende locaties. De wethouder heeft in de informatieve raadsvergadering aangegeven na te gaan of de automaten wel geplaatst zijn op de locaties van Welzijn Diemen. Dat kon ik specifiek niet teruglezen in het antwoord, dus ik zou het fijn vinden als dat alsnog zou kunnen volgen. Dat hoeft niet hier vanavond. Dat is misschien een beetje kort dag, maar of in ieder geval dat punt nog door kan schuiven naar een volgende bespreking? Dat zou mijn voorkeur hebben. Dan zou ik graag ook nog willen reageren op de motie van Onafhankelijk Diemen. Wij delen als fractie de zorgen van de fractie van Onafhankelijk Diemen over de hygiëne. Ook onze fractie herkent geluiden van vieze toiletten en tegelijkertijd zijn er ook kinderen en ouders die tevreden zijn. Onafhankelijk Diemen vraagt wel veel in onze optiek, want vragen aan scholen, leerlingen en ouders ... dat u vraagt een onderzoek, dat kost geld en dat wilt u best snel. Het is voor ons nog niet helemaal duidelijk met welk doel u dat zou willen want dat dingen geld kosten, dat hoeft niet per se een belemmering te zijn. Als

het belangrijk genoeg is, dan moeten wij de portemonnee trekken, maar als wij dat gaan onderzoeken als gemeente dan zijn wij de onderzoeker. Daar hebben wij de mensen niet voor, dus dat zou dan inderdaad ingekocht moeten worden; als het gaat om echt toezicht, dan is dat een taak van de GGD, maar dan is dat onderzoek dat we eventueel zouden inkopen misschien al gedaan dus dat is een beetje – en daar ben ik een beetje zoekende naar. Als wij dan die resultaten hebben van dat onderzoek, wat doen wij dan, want wij kunnen niks als gemeente. Het zijn de schoolbesturen die verantwoordelijk zijn, het zijn de medezeggenschapsraden die intern toezicht hebben daarop, dus waaronder ook ouders en het is de inspectie voor het onderwijs die kan optreden. Ik ben heel erg benieuwd hoe u dan de rol van de gemeente hierin ziet. Wetende dat er ook landelijk aandacht hiervoor is en dat er ook inderdaad gekeken wordt naar moeten we misschien die toezichtstructuur zoals we die nu hebben, aanscherpen, dus die aandacht is er wel degelijk ook bij de regeringspartijen. Wij delen uw zorgen, dit is zeker een goed onderwerp, ook met de heel duidelijke conclusies en aanbevelingen in het rapport dat bijgevoegd is, om te bespreken met de verschillende schoolbesturen in Diemen en gelukkig hebben we daar ook al overlegstructuren mee. Dat is niet een speciaal gesprek dat gevoerd kan worden, dat kan onderdeel zijn van het overleg, wat ons betreft dus daar horen wij graag de wethouder over. Ik zou ook willen zeggen, daar waar wij als gemeente invloed hebben op de kwaliteit van het sanitair vinden we het goed om als raad en als college oplettend te zijn. Ik denk even aan de nieuwbouw die gepland is voor de Sint Petruschool, daar zullen zouden we inderdaad bij de plannen kunnen kijken van hé hoe zit het eigenlijk met de privacy in het toiletblok, want dat is een van de elementen waardoor schooltoiletten als onprettig worden ervaren. Dus misschien is dat een opdracht aan ons allemaal om dat in ons achterhoofd te houden wanneer we gaan kijken naar die definitieve of naar die voorliggende plannen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Fractie van de VVD.

V.E. Voermans (VVD): Dank u wel, voorzitter. Vorige week hebben we al gesproken in de raad over dit agendaonderwerp, nog niet specifiek over het punt waar de motie over gaat. Ik wil me voor een groot deel ook aansluiten bij de woorden van D66 van zojuist. Ik denk dat het heel erg waardevol is om juist ook dit gesprek met de scholen te voeren en ik hoop dat de wethouder daartoe bereid is. Verder ben ik heel erg benieuwd of er bij het college ook signalen zijn dat dit een onderwerp is dat speelt en meer aandacht behoeft, tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Fractie van de PRO.

Y. Yildiz-Kaya (PRO): Dank u wel, voorzitter. Dank aan mevrouw van Marion voor het aankaarten van het onderwerp. Wij vinden het ook heel belangrijk als fractie en het is ook heel herkenbaar voor ouders met schoolgaande kinderen. Er wordt gevraagd om een onderzoek en wij zijn van mening dat het onderzoek van het Maag Darm Leverfonds al voldoende informatie geeft over het probleem dat er is. Wat ons betreft is een onderzoek in Diemen specifiek niet nodig. De vraag is of een of een nieuw onderzoek nieuwe informatie oplevert en het kost natuurlijk ook tijd en geld. We vinden natuurlijk wel heel belangrijk dat scholen hiermee aan de gang gaan, dus zoals hiervoor ook is gezegd, denken wij dat het belangrijk is dat de gemeente hierover in gesprek gaat met de scholen en mocht tijdens die gesprekken meer nodig zijn, dan is ook de vraag wat de gemeente hierin kan betekenen. Eigenlijk is ook de vraag aan de wethouder wat de rol dan van de gemeente zou kunnen zijn, maar wat ons betreft is een extra onderzoek op dit moment niet nodig.

P.A. Prins (Ouderenpartij Diemen): Ja. Voorzitter, we hadden geen nadere vragen meer over het agendapunt, maar wel wil ik reageren op de motie met voorgaande sprekers. Wij delen de zorgen over de hygiëne van toiletten op scholen, maar het bevoegd gezag binnen de school is het schoolbestuur en dat is verantwoordelijk voor deze zaak en moet ook aanspreekbaar zijn en dat kan door de medezeggenschapsraad gebeuren, zoals eerder is gezegd, of eventueel door de schoolinspectie, de onderwijsinspectie. Wij zien hier vooralsnog voor de gemeente niet echt een taak in of de wethouder zou ons kunnen overtuigen van wat hij wel zou kunnen doen, maar dat horen we dan graag bij de beantwoording. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Van den Berg voor de eerste termijn.

M.A. van den Berg (wethouder): Ja. Voorzitter, laat ik beginnen om te zeggen dat het college het belang van schone, veilige en toegankelijke schooltoiletten natuurlijk even belangrijk vindt als uw raad en in het bijzonder mevrouw Van Marion die zich hier toch elke dag denk ik wel hard voor maakt. In dit specifieke geval gaat het om toiletten voor kinderen dus om het welzijn en de gezondheid van onze kinderen en dat nemen we serieus, maar tegelijkertijd zien we op dit moment geen concrete aanleiding. Ik heb het in de informatieve raad ook al gezegd om als gemeente een eigen onderzoek naar de toiletten te starten op de Diemense basisscholen. Bij het college zijn geen signalen bekend en ook bij de GGD zijn er op dit moment geen signalen en daarbij, een aantal van u heeft er al naar gerefereerd, is de rolverdeling ook belangrijk. Wij hebben geen toezichthoudende functie, wij kunnen die toezichthoudende functie dus ook niet overdoen naar iemand anders, in dit geval de GGD. Daarmee wil ik ook meteen iets rechtzetten, want in de technische vragen maar ook in het verkeer, in mails en dergelijke wordt gesproken over zou de GGD toezicht kunnen houden. Dat kan dus ook niet in de juridische term zoals wij toezicht dan ook zien want dan willen we ook een wettelijke grondslag hebben waarop die toezichthoudende rol dus gebaseerd is. Dus wat zou de GGD doen? De GGD Amsterdam biedt een hygiëne-audit aan en die kunnen scholen naar believen inkopen en dan kunnen ze adviezen en aanbevelingen krijgen. Specifiek daarover zou ik dan denken, nou school, volgens mij heb je dat onderzoek op zichzelf niet nodig om de aanbevelingen uit de rapportage die er ligt al over te nemen want die aanbevelingen in het rapport zijn natuurlijk wel van onze regio, los van of ze niet voor andere regio's net zo nuttig en belangrijk zijn. Dus scholen die iets serieus willen doen met dit onderwerp kunnen gewoon die rapportage erbij pakken en die kunnen dus ook kijken naar welke aanbeveling is voor ons nu van toepassing. Ik heb het vorige week ook gemeld. Schoolbesturen krijgen hier ook een vergoeding voor. Ik ben natuurlijk altijd bereid om als er ergens financiële problemen zijn, daar te kijken, binnen de rollen en taken en verantwoordelijkheden en verplichtingen van ons als gemeente, om daar ook financieel iets bij te dragen, maar in dit specifieke geval ligt onze rol er niet, onze taak ligt er niet, onze verantwoordelijkheid ligt er niet, maar ook dus niet de financiën, die gaan via het Rijk rechtstreeks naar de schoolbesturen. Ja en dan wordt het wel een beetje ingewikkeld. En lijkt het mij de meest voor de hand liggende taak dat inderdaad de logische wegen hiervoor worden bewandeld. Dus ik ga de heer Prins ook nergens van overtuigen in dit specifieke geval. Voorzitter, wat ik wel kan doen en dat werd al wel geopperd en dat doe ik natuurlijk met alles wat belangrijk is voor onze kinderen waarin wij niet een wettelijke taak hebben, is natuurlijk gewoon verder gaan met de gesprekken en daar neem ik gewoon allerlei dingen daarin mee, continu om schoolbesturen te activeren, te motiveren, wat nodig is te adviseren en daar zal ik dit ook natuurlijk gewoon in meenemen in de reguliere overleggen met schoolbesturen. Ik zei vorige week al, ik heb natuurlijk een kennismaking ook zowel met het bestuur van de GR als met de GGD zelf. Daar zou ik al een aantal andere dingen meenemen die uw raad heeft gevraagd, dus daar neem ik deze ook gewoon in mee. Dan even snel op de technische vraag van mevrouw Ramautarsing. Ik zie dat er maar één document aan aanvullende technische vraag is geüpload in iBabs en er zijn twee documenten in ieder geval door mij goedgekeurd of die de griffier hebben bereikt, dat weet ik niet, maar er zijn drie documenten gestuurd. Dat is het onderzoek, dat is aanvullende technische vraag met betrekking tot GR, GGD en aanvullende technische vraag met betrekking tot OGZ. Het ene document zie ik nu niet en daar zit ook de vraag in waar mevrouw Ramautarsing naar verwijst.

De **voorzitter**: Wij zien ze staan. Dat was uw betoog wethouder? Dan kijk ik naar tweede termijn. Allereerste fractie van Onafhankelijk Diemen.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Wij hebben heel veel toezeggingen gehoord en eigenlijk wil ik daar inhoudelijk wel op reageren, maar we zullen de motie intrekken en voor de toezeggingen gaan.

M.A. van den Berg (wethouder): Het was niet specifiek een toezegging. Ik deelde gewoon mee wat ik in mijn algemene rol als wethouder doe als ik in gesprek ga met partners. Als ik dat allemaal met u zou delen en dat in een toezegging zou neerzetten, dan krijgen we een heel lange toezeggingenlijst en dan wordt het wel een ingewikkelde, maar ik neem gewoon altijd signalen dan wel van de raad als van de gemeenschap, mee. Als we dan toch nog

even specifiek naar uw motie kijken, want ik kan me voorstellen dat u dan denkt, ja ik wil hem toch wel indienen, uw motie vraagt om een onderzoek en dat onderzoek dat is er al.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Wij vragen niet om een onderzoek, wij vragen om wat inzicht. Onderzoek klinkt best behoorlijk zwaar maar het kan ook volstaan met vragenlijsten. Dan hebben we al een heel andere discussie dan een onderzoek wat de GGD als plustaat zou kunnen doen. Ik vraag alleen maar om weten, geen handhaving, niet zelf gaan schrobben met een mop. Alleen een beetje weten. Dat is een vrij eenvoudige motie. Bent u het daarmee eens, het verschil ertussen?

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter. Ik ga het op een andere manier probeer uit te leggen. Kijk, ik heb geen middel om scholen te dwingen ergens aan mee te doen. Zo geldt het dus ook voor dat andere onderzoek. Dat is vrijwillig gedaan omdat, zo staat het ook in het onderzoek zelf, het niet herleidbaar is. Scholen willen niet dat dit herleidbare informatie is. Op zeven basisscholen op onze populatie is het per definitie altijd herleidbaar en vanuit die gedachte zou je dus al niet een onderzoek moeten willen hebben. Daarnaast is het zo dat een onderzoek, of dat nou een vragenlijst is, klein of groot, een onderzoek moet je doen omdat je er iets mee wil en u geeft aan u hoeft geen toezicht te houden, hoeft niet te handhaven, hoeft helemaal niks te doen. Ja, dan vraag ik me helemaal af waarom doen we een onderzoek?

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Ter interruptie, voorzitter. Uit inzichtvragen kunnen er aanbevelingen komen. U kunt iets meegeven. Dat is iets anders dan wij moeten handhaven, wij moeten toe gaan zien. Ik denk dat de discussie of het debat dan een heel andere richting gaat dan waar de motie eigenlijk om vraagt.

M.A. van den Berg (wethouder): Ja, voorzitter. Ook daarvoor hebben we geen onderzoek nodig want dat heeft de MDL Stichting juist al helemaal uitgezocht. Die zegt zelf ook overigens dat deze aanbevelingen voor elke school van toepassing zijn en dat elke school deze naast haar eigen dagelijks handelen kan leggen. Dus eigenlijk zegt degene die het onderzoek heeft geïnitieerd: dit onderzoek is voor iedereen bruikbaar en iedereen kan dit naast – en als iedereen deze aanbevelingen opvolgt en controleert met hetgeen zij doen, zijn ze op de goede weg dat het is de eigen conclusie, voorzitter. Dus de aanbevelingen hebben we, die kunnen we delen met iedereen, want ik denk dat die voor iedereen, zelfs voor mij thuis hartstikke handig zijn. Ik heb een zoontje van 8. Nou, ik kan u vertellen voorzitter, daar zijn deze aanbevelingen ook goed voor, dus iedereen kan deze gebruiken. Elke school kan ze nu al hanteren. Daar hebben we dus geen onderzoek meer voor nodig en daar hebben ze ook geen aanbevelingen meer voor nodig.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Het MDL Fonds heeft onderzoek gedaan in Amsterdam en in Gelderland en daar komen inderdaad aanbevelingen over die landelijk bruikbaar zijn voor alle scholen. Het onderzoek geeft ook aan dat de richtlijnen van twee keer per dag schoonmaken, dat dat niet gehaald wordt. Het budget is heel erg schamel en zij gaan bezuinigen op de schoonmaak en daarvoor zullen de problemen bij kinderen blijven bestaan. Ik vind het een heel moeilijk debat want het gaat voorbij aan wat ik eigenlijk wil weten, alleen wat inzicht en dat is alles.

M.A. van den Berg (wethouder): Ik begrijp wat mevrouw Van Marion zegt. Alleen dat inzicht hebben we dus niet nodig. Dat is eigenlijk mijn punt. We kunnen met die scholen gewoon met de aanbevelingen gewoon aan de slag en wat mevrouw Van Marion aangeeft over de financiën, ja ze krijgen dus die financiën voor onderhoud en schoonmaak. Zo is het ook echt gelabeld en het is niet ons als gemeenschap aan te rekenen dat scholen daar andere keuzes in maken, dat is de gemeenschap van de school aan te rekenen en daar zijn de gebaande wegen voor waar de heer Prins, mevrouw Ramautarsing het ook over hadden. Dat zijn dan de wegen die er zijn op dit moment en dat geeft het MDL Fonds ook aan dat daar op dit moment nou eenmaal het primaat ligt en dat vinden zij heel vervelend. Daar is ook een petitie voor gestart en daar hebben ze ook de Tweede Kamer voor benaderd, maar op dit moment zijn dat nou eenmaal wel de rollen zoals ze verdeeld zijn. Ik denk dat we op zich hetzelfde zeggen en ik kan me ook niet voorstellen dat scholen nou per se als uitgangspunt hebben om dit te bevorderen, dus ik ga ervan uit – dat is ook mijn

goede gedachte die ik bij de scholen heb – dat het hun idee is dat een school in de basis een veilige plek is voor leerlingen en, als er dus signalen binnenkomen via ouders of leerlingen, dat zij die dus ook serieus nemen en ermee aan de slag gaan en zeker met zo'n rapportage die er dan ligt en andere onderzoeken die al zijn gedaan. Dank u wel, voorzitter.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Voorzitter, nog een laatste opmerking die ik mee wil geven. Ik heb het MDL Fonds net voor deze vergadering nog aan de telefoon gehad. De cijfers die in dat onderzoek staan geven niet een volledig beeld van de werkelijkheid. Het onderzoek is gedaan op aankondiging en niet op onverwachts bezoek. Ze zeggen ook dat er dan heel andere uitslagen binnen zouden komen.

M.A. van den Berg (wethouder): Voorzitter. Dat begrijp ik, maar dat gaan wij hier ook in een ander onderzoek niet veranderen, want het zal altijd aangekondigd zijn en het zal altijd met ook uw voorstel een zelfrapportage zijn waarbij de school zelf aangeeft hoe zij ervoor staat met een vragenlijst bijvoorbeeld, maar wij kunnen nu eenmaal niet ongemerkt onaangekondigd bij een school langs.

De **voorzitter**: Goed. Ik ga naar een afronding. Ik check nog wel even bij wat nu de status is van de motie naar het onderzoek.

A.R. van Marion (Onafhankelijk Diemen): Voorzitter, wij laten hem staan.

De **voorzitter**: U wilt hem in stemming brengen. Oké goed. Dan gaan wij nu naar besluitvorming. En dan kijk ik nog wel even rond of er behoefte is aan een stemverklaring of over de motie of over de jaarstukken als zodanig en de begroting? Nee, dan gaan wij het in stemming brengen. Allereerst is aan de orde het raadsvoorstel Jaarstukken 2025 en Begroting 2027 Gemeenschappelijke regeling OGZ Amstelland. De stemming is geopend over het raadsvoorstel en voor alle duidelijkheid, want de heer Van Veen moest helaas de vergadering verlaten. Er zijn er nu 22 raadsleden aanwezig. Voor het raadsvoorstel hebben alle aanwezige fracties gestemd. Daarmee 22 stemmen vóór uitgebracht en nul daartegen. Is aangenomen. Dan aan de orde is de motie Onderzoek naar de hygiënische staat toezicht op school toiletten, GGD-plustaak. Wie kan zich vinden in de motie? Voor de fractie van Onafhankelijk Diemen. Alle andere fracties daartegen. Het voorstel is verworpen.

5. Hamerstukken

De **voorzitter**: Dan ga ik nog naar de hamerstukken.

A. Meerjarenperspectief Grondzaken 2025

De **voorzitter**: Hamerstuk aangenomen.

B. Meerjarenbegroting 2027-2030, Jaarrekening 2025 en 1^e begrotingswijziging 2026 Omgevingsdienst NZKG

De **voorzitter**: Hamerstuk aangenomen.

C. Jaarstukken 2025 GR OGZ Amsterdam-Amstelland, actualisatie Begroting 2026 en Meerjarenbegroting 2027-2030

De **voorzitter**: Hamerstuk aangenomen.

D. Jaarstukken 2025 GR GGD Amsterdam-Amstelland, actualisatie Begroting 2026 en Meerjarenbegroting 2027-2030

De **voorzitter**: Hamerstuk aangenomen.

6. Sluiting

De **voorzitter**: Dan sluit ik hierbij de openbare vergadering en ik wens u nog een fijne avond verder.